

НИЙСЛЭЛИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ГАЗАР

НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН БАЙДАЛ

СТАТИСТИКИЙН
ТАНИЛЦУУЛГА

АГУУЛГА

	Хуудасны дугаар
 НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, 2015-2019 ОН	1
 НИЙСЛЭЛИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, ДҮҮРГЭЭР	2
 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД	3
 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ	4
 ЭРҮҮЛ МЭНД	6
 АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН	8
 ГЭМТ ХЭРЭГ	12
 ТӨСӨВ	15
 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ	18
 АЖ ҮЙЛДВЭР	27
 МАЛ АЖ АХУЙ	32
 ГАЗАР ТАРИАЛАН	34
 ХОТЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ	35
 ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙ	36

Хүснэгт 1. Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлт, жил бүрийн V сард

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2015	2016	2017	2018	2019
Шинээр төрсөн хүүхэд	тоо	17 196 ↑1.6	16 555 ↓3.7	14 970 ↓9.6	16 604 ↑9.6	16 864 ↑1.6
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, сарын эцэст	хүн	12 250 ↓9.2	12 641 ↑3.2	8 290 ↓34.4	8 270 ↓0.2	7 345 ↓11.2
Үүнээс: эмэгтэй	хүн	6 350 ↓13.7	6 481 ↑2.1	4 221 ↓34.9	4 364 ↑3.4	3 787 ↓13.2
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн	тоо	11 737 ↑63.1	23 843 ↑103.1	13 535 ↓43.2	14 780 ↓9.2	10 209 ↓30.9
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	тоо	8 268 ↑15.7	8 429 ↑1.9	7 036 ↓16.5	13 383 ↑90.2	10 740 ↓19.7
Хэрэглээний үнийн индексийн сарын өөрчлөлт	хувь	0.1 ↓1.2	0.1 =	0.6 ↑0.5	0.5 ↓0.1	1.4 ↑0.9
Төгрөгийн ам.доллартай харьцах ханш, сарын эцэст	1US\$ =₮	1 907 ↑4.8	1 989 ↑4.3	2 398 ↑20.5	2 410 ↑0.5	2 649 ↑9.9
Нийслэлийн төсвийн орлого, өссөн дүнгээр	тэрбум төгрөг	325.6 ↓0.1	345.6 ↑6.1	270.7 ↓21.7	334.7 ↑23.6	351.1 ↑4.9
Нийслэлийн төсвийн зарлага, өссөн дүнгээр	тэрбум төгрөг	292.2 ↑35.6	374.3 ↑28.1	294.5 ↓21.3	427.5 ↑45.2	419.0 ↓2.0

Тайлбар: өмнөх онтой харьцуулсан ↑, ↓ эерэг өөрчлөлтийн хувь;
↑, ↓ сөрөг өөрчлөлтийн хувь;
= тогтвортой

Хүснэгт 2. Нийслэлийн эдийн засаг, нийгмийн үзүүлэлтүүд, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2018 оны V сард					2019 оны V сард				
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага	
Хүн амын нягтрал /нэг кв км-т ногдох хүн/	тоо	304	Баянгол	7 569	Налайх	54	309	Баянгол	7 755	Налайх	55
			Чингэлтэй	1 794	Багануур	49		Чингэлтэй	1 774	Багануур	48
			Сүхбаатар	667	Багахангай	29		Сүхбаатар	701	Багахангай	31
Ажилгүйчүүд хөдөлмөрийн насны 10 000 хүнд ногдох	0\000**	92	Багахангай	554	Сонгинохайрхан	68	84	Багахангай	453	Баянгол	78
			Багануур	252	Баянгол	68		Багануур	146	Хан-Уул	57
			Сүхбаатар	127	Хан-Уул	65		Сүхбаатар	113	Сонгинохайрхан	46
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1000 хүүхдэд/	0\00*	9	Хан-Уул	12	Багануур	7	13	Налайх	20	Баянгол	7
			Чингэлтэй	11	Налайх	3		Чингэлтэй	14	Хан-Уул	6
			Сонгинохайрхан	10	Багахангай	-		Баянзүрх	13	Багахангай	-
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгчид	0\000	96	Баянзүрх	134	Сонгинохайрхан	75	71	Баянзүрх	88	Баянгол	55
			Багануур	94	Налайх	57		Хан-Уул	63	Багануур	52
			Сүхбаатар	91	Багахангай	27		Чингэлтэй	59	Багахангай	7
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	тоо	78	Сүхбаатар	92	Сонгинохайрхан	18	84	Сүхбаатар	104	Налайх	14
			Чингэлтэй	72	Налайх	9		Чингэлтэй	60	Багануур	11
			Хан-Уул	50	Багахангай	5		Хан-Уул	50	Багахангай	7
18-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох Гэмт хэрэг	тоо	139	Сүхбаатар	228	Сонгинохайрхан	89	114	Сүхбаатар	171	Налайх	65
			Баянзүрх	178	Багахангай	65		Чингэлтэй	130	Багануур	51
			Баянгол	164	Багануур	61		Баянгол	128	Багахангай	35

Тайлбар: * промилль ** продицимилль

БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД

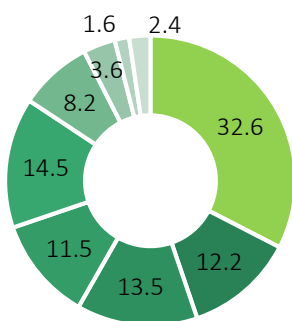
Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны захиргааны статистик мэдээгээр дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд бүртгэлтэй, ажил идэвхтэй хайж байгаа ажилгүй иргэдийн тоо нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны 5 дугаар сард 7345 болж, өмнөх оны мөн үеэс 925 (11.2%) хүнээр буурч, өмнөх сараас 385 (5.5%) хүнээр өссөн байна. Бүртгэлтэй нийт ажилгүй иргэдийн

3787 (51.6%) нь эмэгтэйчүүд байна.

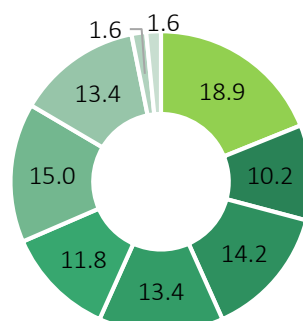
Насны бүлгээр авч үзвэл бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 2936 (40.0%) нь 25-34 насны залуучууд, 2068 (28.2%) нь 35-44 насныхан, 1590 (21.6%) нь 45-аас дээш насныхан, 751 (10.2%) нь 15-24 насныхан байна.

Зураг 1. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, дүүргээр, нийслэлийн дүнд эзлэх хувиар, V сарын эцэст

а. Бүртгэлтэй нийт ажилгүй иргэд

б. Хөгжлийн бэрхшээлтэй, бүртгэлтэй ажилгүй иргэд

Нийслэлийн хэмжээнд бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 127 (1.7%) нь хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд байгаа бөгөөд 60 (47.2%) нь эмэгтэйчүүд байна. Бүртгэлтэй нийт ажилгүй иргэдийн 2392 (32.6%) нь Баянзүрх, 897 (12.2%) нь Сонгинохайрхан, 1067 (14.5%) нь Баянгол, 847 (11.5%) нь Сүхбаатар, 989 (13.5%) нь Чингэлтэй, 599 (8.1%) нь Хан-Уул, 263 (3.6%) нь Багануур, 118 (1.6%) нь Багахангай, 173 (2.4%) нь Налайх дүүрэгт тус тус амьдарч байна.

Дүүргүүдийн хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд 2019 оны 5 дугаар сард ажилгүй 2499 иргэн шинээр бүртгүүлж, бүртгэлтэй байсан 846 иргэн ажилд зуучлагдан орж, 1268 иргэн ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагдсан байна.

Өмнөх оны мөн үеэс шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэд 23 (0.9%) хүнээр буурч, ажилд зуучлагдан орсон иргэд 187 (28.4%) хүнээр, ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагдсан иргэд 243 (19.2%) хүнээр өссөн байна.

Зураг 2. Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад шинээр бүртгүүлсэн, ажилд зуучлагдан орсон иргэд, V сарын эцэст

2018 V 2 522 → 659

2019 V 2 499 → 846

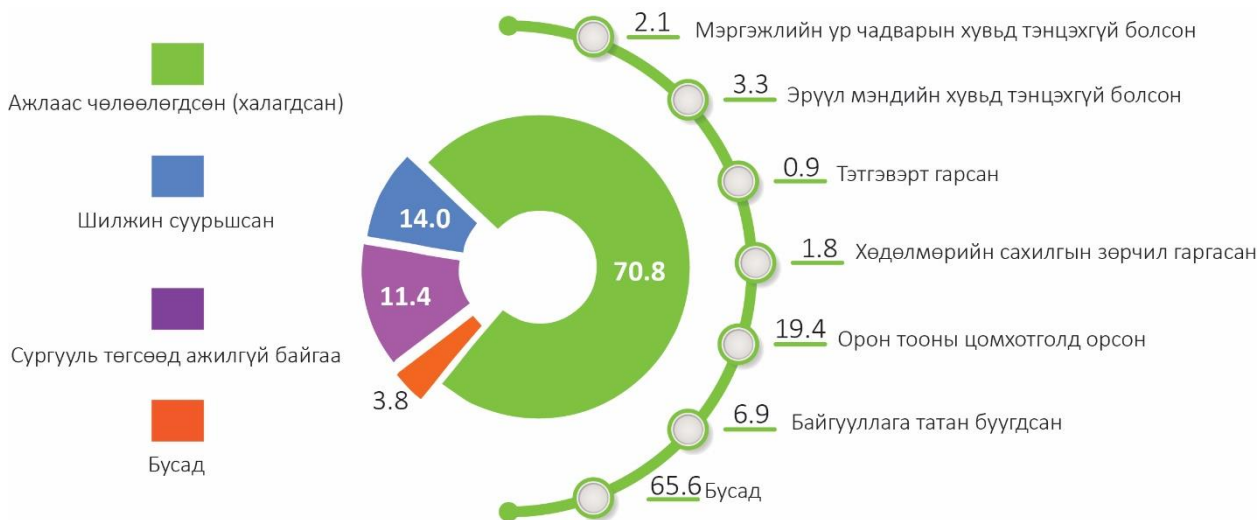
Шинээр бүртгүүлсэн ажилгүй иргэд

Ажилд зуучлагдан орсон иргэд

Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад 2019 оны 5 дугаар сард 2499 хүн шинээр бүртгүүлсэн байгааг ажил хайж буй шалтгаанаар нь авч үзвэл хамгийн их буюу 70.8 хувь нь ажлаас чөлөөлөгдсөн болон халагдсан иргэд байна.

Зураг 3. Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад ажил хайн шинээр бүртгүүлсэн иргэд, ажил хайж буй шалтгаанаар, V сарын эцэст,

Хүснэгт 3. Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, боловсролын түвшнээр, V сарын эцэст

Үзүүлэлт	Ажилгүй иргэдийн тоо			Дүнд эзлэх хувь		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Ажилгүйчүүд, бүгд	8 290	8 270	7 345	100.0	100.0	100.0
Үүнээс:						
Дээд боловсролтой	3 595	3 483	3 258	43.4	42.1	44.4
Тусгай дүнд боловсролтой	485	459	326	5.8	5.5	4.4
Мэргэжлийн анхан шатны боловсролтой	396	312	235	4.8	3.8	3.2
Ерөнхий боловсролтой	3 784	3 977	3 472	45.6	48.1	47.3
Мэргэжилгүй	30	39	54	0.4	0.5	0.7

2019 оны 5 дугаар сард бүртгэлтэй ажилгүй иргэдээс хөдөлмөр эрхлэлтийн албадаар зуучлагдан ажилд орсон 846 хүний 3 (0.3%) нь улсын үйлдвэрийн газарт, 10 (1.2%) нь төрийн бус байгууллагад, 366 (43.3%) нь төсөвт байгууллагад, 467 (55.2%) нь компани, нөхөрлөл, хоршоо болон бусад газарт ажилд оржээ.

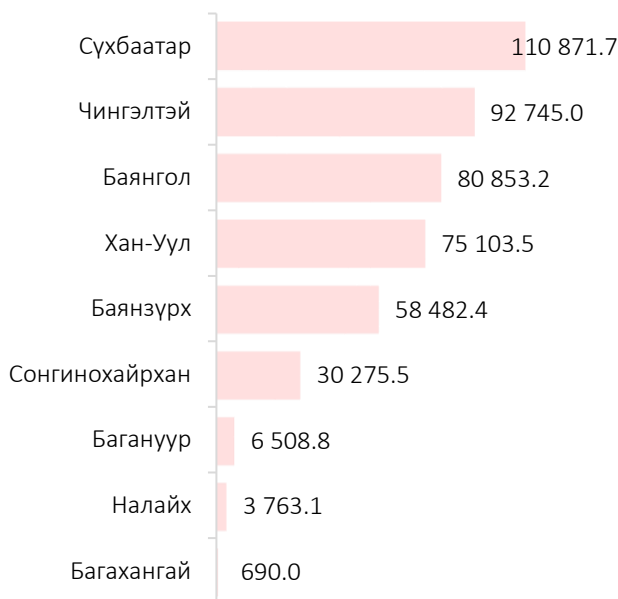

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ

2019 оны эхний 5 сард нийслэлийн нийгмийн даатгалын салбарын үйлчилгээнд 27.7 мянган байгууллага, 577.4 мянган иргэн хамрагдаж, 459.3 тэрбум төгрөгийн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлжээ.

Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөгч нийт иргэдийн 402.8 мянга (69.8%) нь аж ахуйн нэгж байгууллагын, 103.3 мянга (17.9%) нь төсөвт байгууллагын, 71.3 мянга (12.3%) нь сайн дурын даатгуулагчид байна. Даатгуулагчийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 46.9 мянган (8.8%) хүнээр өссөн байна.

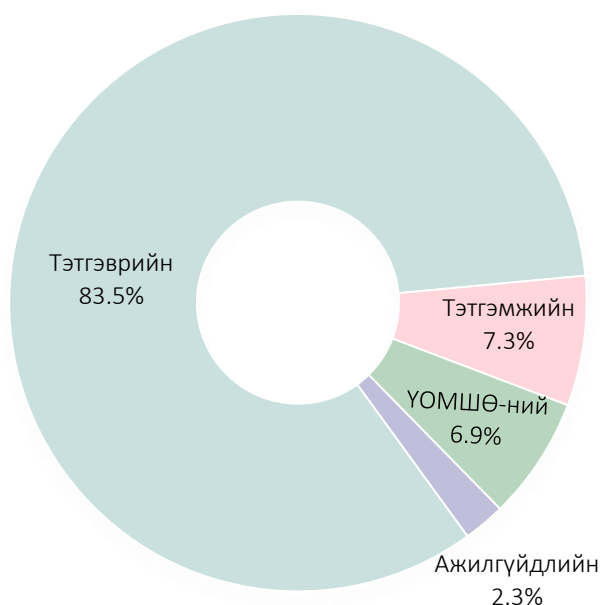
Зураг 4. Даатгалын сангийн орлого, сая төгрөг

Нийслэл, дүүргийн нийгмийн даатгалын байгууллагууд 2019 оны эхний 5 сард нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлогын төлөвлөгөөг 9.6 хувиар давуулан биелүүлж, нийгмийн даатгалын санд нийт 459.3 тэрбум төгрөг хуримтлуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс 101.3 тэрбум (28.3%) төгрөгөөр өссөн байна.

Нийгмийн даатгалын санд хуримтлуулсан нийт шимтгэлийн орлогын 78.5% нь тэтгэврийн даатгалын санд, 10.1% нь тэтгэмжийн даатгалын санд, 9.3% нь үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчний (ҮОМШӨ) даатгалын санд, 2.1% нь ажилгүйдлийн даатгалын санд түс түс төвлөрчээ.

Зураг 5. Даатгалын сангийн зарлага, хувиар

2019 оны эхний 5 сард нийслэлийн нийгмийн даатгалын сангаас даатгуулагч, иргэдэд 552.6 тэрбум төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмжийг олгожээ.

Нийгмийн даатгалын сангийн нийт зарлагын 83.5 хувийг тэтгэврийн, 7.3 хувийг тэтгэмжийн, 6.9 хувийг ҮОМШӨ-ний, 2.3 хувийг ажилгүйдлийн даатгалын сангаас олгосон байна.

Нийслэлийн нийгмийн даатгалын сангийн зарлага 2019 оны эхний 5 сард өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 25.6 хувиар өссөнөөс тэтгэврийн даатгалын сангийн зарлага хамгийн өндөр буюу 25.9 хувиар, ажилгүйдлийн даатгалын сангийн зарлага хамгийн бага буюу 20.4 хувиар өссөн байна.

Зураг 6. Нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр авагчдын тоо

2019 оны эхний 5 сард тэтгэврийн даатгалын сангаас 461.4 тэрбум төгрөгний зарлага гаргаснаас өндөр насны тэтгэвэр авагч 127.3 мянган хүнд 260.7 тэрбум (56.5%) төгрөгийг, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний тэтгэвэр авагч 24.0 мянган хүнд 33.5 тэрбум (7.3%) төгрөгийг, тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр авагч 7.1 мянган хүнд 10.3 тэрбум (2.2%) төгрөгийг, цэргийн тэтгэвэр авагч 11.8 мянган хүнд 33.8 тэрбум (8.0%) төгрөгийг түс түс олгосон байна.

Тэтгэврийн сангийн зарлагын 26 хувь буюу нийт 120.1 тэрбум төгрөгийг тэтгэвэр олголттой холбоотой зардалд зарцуулсан байна.

Тэтгэмжийн даатгалын сангаас хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсан 34.2 мянган хүнд 5.0 тэрбум төгрөгийн, жирэмсэн болон амаржсан 15.8 мянган эхэд 23.3 тэрбум төгрөгийн, 2.5 мянган хүнд 2.5 тэрбум төгрөгийн оршуулгын тэтгэмжийг тус тус олгожээ. Тэтгэмж олгохтой холбоотой зардалд зориулж нийт 9.4 тэрбум төгрөгийг зарцуулжээ.

ЭРҮҮЛ МЭНД

2019 оны эхний 5 сард 16864 хүүхэд мэндэлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 260 (1.6%) хүүхдээр олон байна. Төрсөн нийт хүүхдийн 3291 (19.5%) нь бусад аймгийн харьяат эхчүүдээс мэндэлжээ.

2019 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн эмнэлэгт шинээр мэндэлсэн бүх хүүхдэд регистрийн дугаар олгох ажлыг улсын хэмжээнд эхлүүлсэн. 2019 оны эхний 5 сард 16864 хүүхдэд регистрийн дугаар олгожээ.

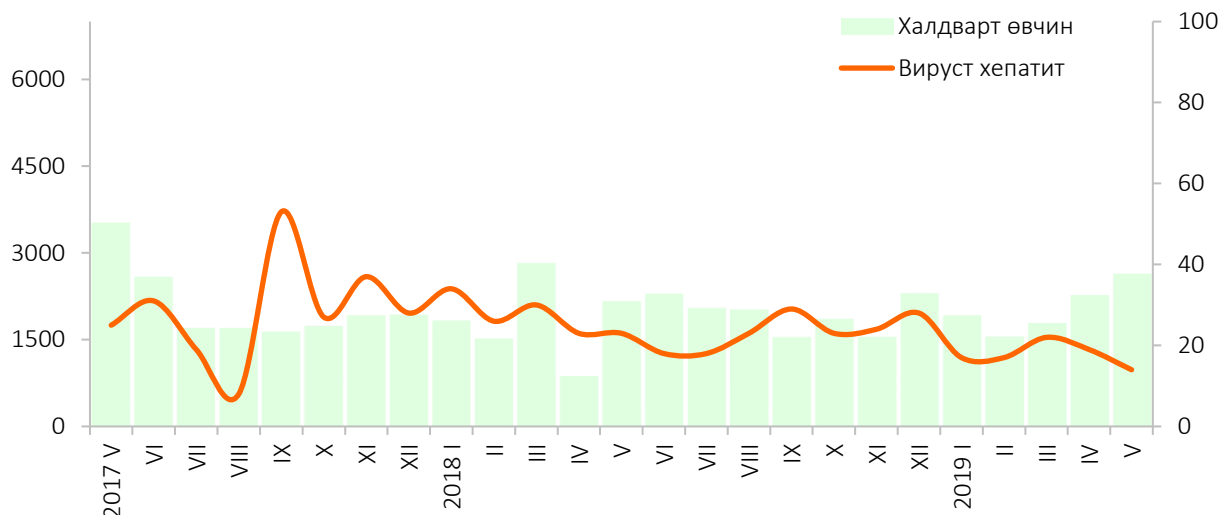
Хүснэгт 4. Төрсөн хүүхэд, эх, хүүхдийн эндэгдэл, жил бүрийн эхний 5 сард

Үзүүлэлт	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	$\frac{2019}{2018}$ %
Амаржсан эхийн тоо	14 840	16 457	16 725	101.6
Амьд төрсөн хүүхэд	14 970	16 604	16 864	101.6
Эхийн эндэгдэл	4	7	4	57.1
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	228	221	219	99.1
Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	15.2	13.3	13.0	97.7

Нялхсын эндэгдлийн 42 (19.2%) нь Баянзүрх, 35 (16.0%) нь Сонгинохайрхан, 15 (6.8%) нь Баянгол, 11 (5.0%) нь Хан-Уул, 22 (10.0%) нь Чингэлтэй, 8 (3.7%) нь Сүхбаатар, 7 (3.2%) нь Налайх, 2 (0.9%) нь Багануур, 77 (35.2%) нь бусад аймгийн харьяат байна.

Нийслэлд 2019 оны эхний 5 сард 10209 хүн халдварт өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 4571 (30.9%) хүнээр, 10000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүний тоо 34.3 продицимилээр тус тус буурсан байна.

Зураг 7. Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид, сараар

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн 1454 (14.2%) нь цусан суулга, 3302 (32.3%) нь салхин цэцэг, 1267 (12.4%) нь тэмбүү, 1004 (9.8%) нь сүрьеэ, 607 (5.9%) нь гар хөл амны өвчин, 632 (6.2%) нь трихомониаз, 674 (6.6%) нь гонококкт халдвар, 351 (3.4%) нь улаан эсэргэнэ, 103 (1.0%) сальмонеллэз, 543 (5.3%) нь хоолны хордлого, 89 (0.9%) нь вируст гепатит, 23 (0.2%) гахайн хавдар өвчнөөр өвчлөгчид тус тус эзэлсэн байна.

Хүснэгт 5. Нийслэлд гарсан халдварт өвчин, жил бүрийн эхний 5 сард

Төрөл	Хэмжих нэгж	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	Өсөлт, бууралт 2019/2018	
					тоо/пункт	хувь
Халдварт өвчнөөр өвчилсөн хүн, бүгд	бодит тоо	13 535	14 780	10 209	-4 571	-30.9
	10000 хүнд	99.3	105.6	71.3	-34.3	
Үүнээс:						
Вируст гепатит	бодит тоо	124	136	89	-47	-34.6
	10000 хүнд	0.9	1.0	0.6	-0.4	
Цусан суулга	бодит тоо	707	1 174	1 454	280	23.9
	10000 хүнд	5.2	8.4	10.2	1.8	
Салхин цэцэг	бодит тоо	3 517	2 214	3 302	1 088	49.1
	10000 хүнд	25.8	15.8	23.1	7.3	
Гахай хавдар	бодит тоо	67	91	23	-68	-74.7
	10000 хүнд	0.5	0.7	0.2	-0.5	
Сальмонеллэз	бодит тоо	57	138	103	-35	-25.4
	10000 хүнд	0.4	1.0	0.7	-0.3	
Улаан эсэргэнэ	бодит тоо	964	416	351	-65	-15.6
	10000 хүнд	7.1	3.0	2.5	-0.5	
Хоолны хордлого	бодит тоо	35	57	543	486	8.5*
	10000 хүнд	0.3	0.4	3.8	3.4	
Ёлом	бодит тоо	73	38	47	9	23.7
	10000 хүнд	0.5	0.3	0.3	0	
Бруцеллэз	бодит тоо	16	3	11	8	2.6*
	10000 хүнд	0.1	0.0	0.1	0.1	
Гар хөл амны өвчин	бодит тоо	2 942	1 039	607	-432	-41.6
	10000 хүнд	21.6	7.4	4.2	-3.2	
Тэмбүү	бодит тоо	1 442	1 234	1 267	33	2.7
	10000 хүнд	10.6	8.8	8.9	0.1	
Гонококкт халдвар	бодит тоо	782	762	674	-88	-11.5
	10000 хүнд	5.7	5.4	4.7	-0.7	
Трихомониаз	бодит тоо	923	845	632	-213	-25.2
	10000 хүнд	6.8	6.0	4.4	-1.6	
Сүрьеэ	бодит тоо	1 246	945	1 004	59	6.2
	10000 хүнд	9.4	6.8	7.0	0.2	
ДОХ	бодит тоо	12	11	4	-7	-63.6
	10000 хүнд	0.1	0.1	0.0	-0.1	

* дахин

АМЬДАРЧ БУЙ ОРЧИН

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2019 оны 5 дугаар сард дунджаар 9.3°C байв. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 4.2°C -аар сэрүүн байв. Энэ сарын хамгийн дулаан хэм 30.5°C , хамгийн хүйтэн хэм -6.0°C , хур тунадасны нийлбэр 8.3 мм, салхины үнэмлэхүй их хурд 23 метр секунд хүрч, шороон болон цасан шуургатай өдөр 2 бүртгэгдсэн байна.

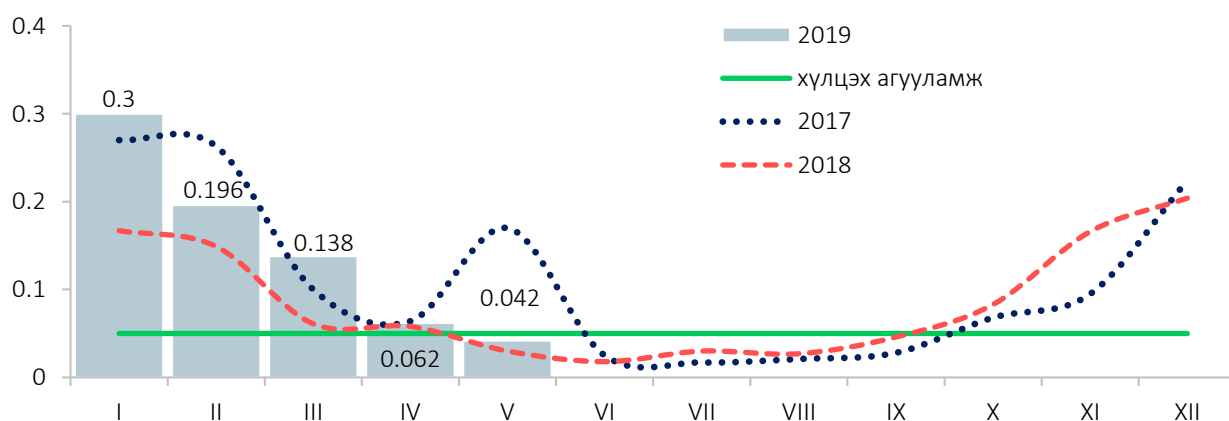
Хүснэгт 6. Агаарын бохирдолт, $\text{мг}/\text{м}^3$, V сард¹

Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хэмжилтийн тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий	SO_2	0.050	402	0.042	-	0.009
Азотын давхар исэл	NO_2	0.050	265	0.101	-	0.027
Тоосжилт	PM_{10}	0.100	357	0.340	84	0.089
	$\text{PM}_{2.5}$	0.050	210	0.091	1	0.023
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл ²	CO	10.000	271	2.982	-	0.676
Озон	O_3	0.100	341	0.750	31	0.032

2019 оны 5 дугаар сард 10 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж Мишээл экспо төв орчимд 1 удаа, Баруун 4 зам орчимд 1 удаа, I хороолол орчимд 11 удаа, XIII хороолол орчимд 7 удаа, 32-ын тойрог орчимд 9 удаа, Хар хорин зах орчимд 17 удаа, Хайлааст орчимд 11 удаа, Нисэх орчимд 19 удаа, Толгойт орчимд 2 удаа, Зурагт орчимд 5 удаа, Баянхошуу орчимд 23 удаа, Амгалан орчимд 12 удаа агаарын чанарын стандарт дахь хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан байна.

Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын дундаж агууламж 2019 оны 05 дугаар сард өмнөх оны мөн үеэс хүхэрлэг хий $0.002 \text{ мг}/\text{м}^3$ (30.6%), $\text{PM}_{2.5}$ тоосонцор $0.003 \text{ мг}/\text{м}^3$ (17.1%) аар өсч, PM_{10} тоосонцор $0.037 \text{ мг}/\text{м}^3$ (29.2%), азотын давхар исэл $0.008 \text{ мг}/\text{м}^3$ (23.4%) аар буурсан байна.

Зураг 8. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь хүхэрлэг хийн агууламж, 15 харуулын дундаж, сараар, $\text{мг}/\text{м}^3$

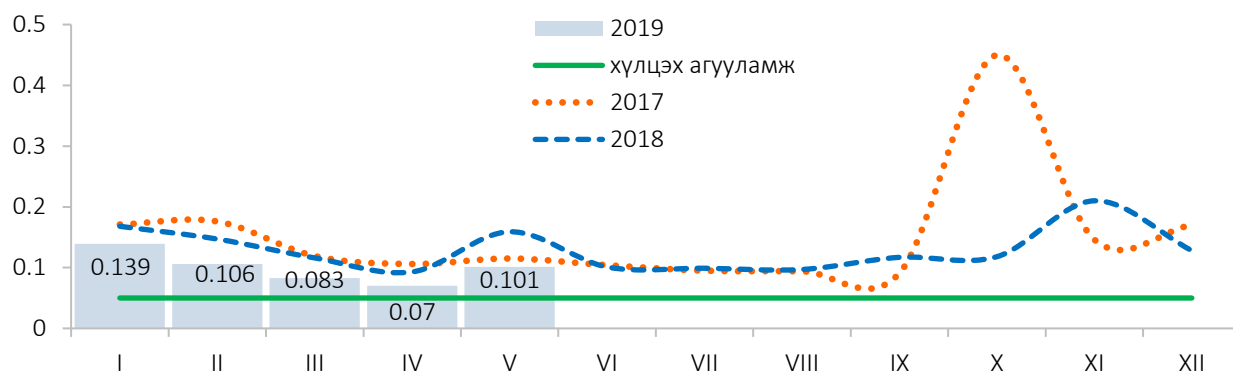

¹ Эх үүсвэр: Цаг уур, орчны шинжилгээний газар

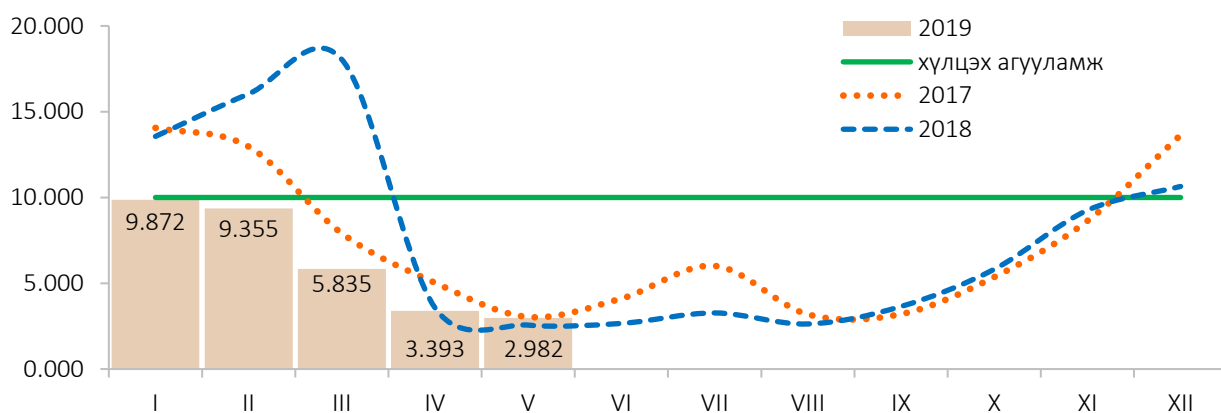
² 8 цагийн дундаж

³ Багануур, Багахангай, Налайх дүүрэгт агаарын бохирдол хэмжих харуул цэг байхгүй.

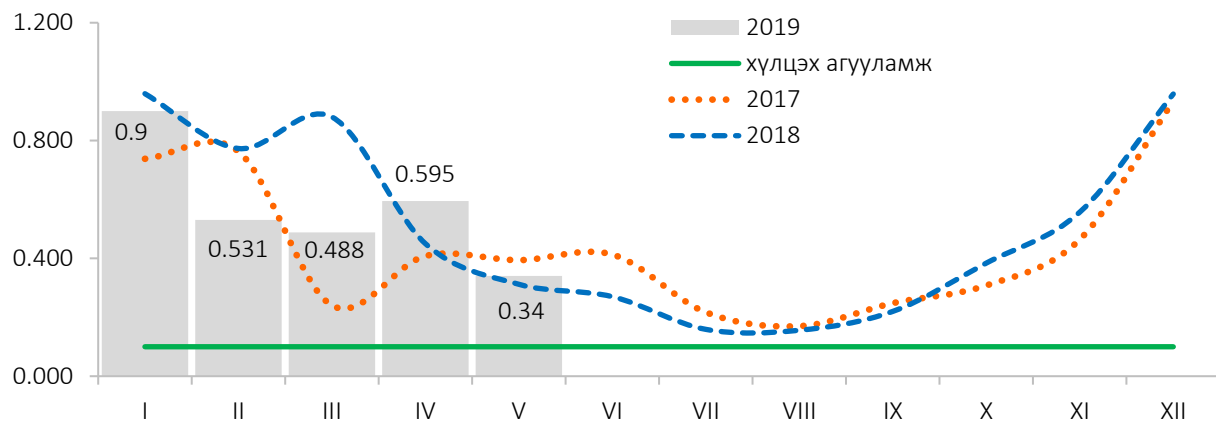
Зураг 9. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь азотын давхар ислийн агууламж, 15 харуулын дундаж, сараар, мг/м³

Зураг 10. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь нүүрстөрөгчийн дутуу исэл, 15 харуулын дундаж, сараар, мг/м³

Зураг 11. Улаанбаатар³ хотын агаар дахь 10 микроноос бага хэмжээтэй тоосны агууламж, 15 харуулын дундаж, сараар, мг/м³

Туул голын усны бохирдол:

Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторийн 2019 оны 5 дугаар сарын 15, 16-ны өдөр хийсэн хэмжилтээр Туул голын усны найрлага Туул-Налайх харуул цэгийн орчимд хүчилтөрөгч 1.8 дахин, Туул-Сонгино доод харуул цэгийн орчимд амоны азот 2.1 дахин, биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 5.7 дахин, эрдэс фосфор 3.8 дахин хүлцэх хэмжээнээс давж, Туул голын ус бохирдолтой хэвээр байна.

Хүснэгт 7. Нийслэлийн гадаргын усны найрлага, мг/м³, V сард⁴

Үзүүлэлт		Стандарт хэмжээ	“Туул-Налайх” харуул цэг		“Туул-Сонгино доод” харуул цэг	
			Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт	Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт
Хүчилтөрөгч	O ₂	≥6	11.01	1.8 дахин	7.16	1.2 дахин
Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	BXX ₅	≤ 3	1.9	Хэвийн	17.2	5.7 дахин
Нитритийн нэгдэл	NO ₂	≤ 0.02	0.008	Хэвийн	0.25	Хэвийн
Амоны азот	NH ₄	≤0.5	0.001	Хэвийн	0.042	2.1 дахин
Эрдэс фосфор	P	≤0.1	0.001	Хэвийн	0.382	3.8 дахин

Байгаль орчны зөрчил:

Нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны эхний 5 сард байгаль орчныг хамгаалах хууль, тогтоомжийг зөрчсөн 175 зөрчлийг илрүүлжээ. Илрүүлсэн нийт зөрчлийн 49.7 хувийг газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхайн зөрчил, 31.4 хувийг газрын зөрчил, 1.1 хувийг ан агнууртай холбоотой зөрчил, 12.0 хувийг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний зөрчил, 4.0 хувийг геодези зураг зүй, кадастрын зөрчил, 1.8 хувийг бусад төрлийн зөрчил тус тус эзэлж байна. 2019 оны эхний 5 сард илрүүлсэн нийт зөрчилд 123.9 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

Хүснэгт 8. Байгаль орчны зөрчил, төрлөөр, оны эхний 5 сард⁵

Илрүүлсэн зөрчил, төрлөөр	2018 I-V			2019 I-V		
	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (сая төгрөг)
Бүгд	353	100	66.1	190	175	123.9
Ой	2	-	-	-	-	-
Ан, агнуур	16	-	-	3	2	2.5
Газрын	137	33	25	55	55	41.6
Ус	5	-	-	-	-	-
Ургамал, хөрсний бохирдол	8	7	3.5	-	-	-
Агаар, химийн хорт бодис	45	8	8.3	-	-	-
Газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхай	64	12	7.7	87	87	58.0
Геодези зураг зүй, кадастр	52	29	6.3	7	7	2.1
Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	21	11	15.0	21	21	18.8
Бусад	3	-	0.3	17	3	0.9

⁴ Эх үүсвэр: Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лаборатори

⁵ НМХГ-ын Байгаль орчин, геологи, уул уурхайн хяналтын хэлтэс

Хүснэгт 9. Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын хоногийн дундаж агууламж, мг/м³, V сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл- Экспо төв	Баруун дөрвөн зам	I хороолол	XIII хороолол	32-ын тойрог	Офицеруу- дын ордон	Хархорин зах	Ургах наран хороолол	Нисэх	Толгойт	Зурагт	Амгалан	Дамба- даржаа	Баянхошуу	Хайлааст
Хүхэрлэг хий SO ₂	Дундаж	0.011	0.017	0.017	0.008	0.009	0.001	0.010	-	0.006	0.015	0.003	0.021	0.002	0.007	0.001
	Хамгийн их	0.024	0.031	0.029	0.015	0.017	0.004	0.021	-	0.014	0.030	0.004	0.042	0.008	0.020	0.002
	XXX*-с давсан хувь	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	27	25	30	31	31	22	31	-	25	31	31	31	25	31	31
Азотын давхар исэл NO ₂	Дундаж	-	0.068	0.025	0.05	-	0.019	0.034	-	0.017	0.014	0.024	-	0.014	-	0.003
	Хамгийн их	-	0.101	0.041	0.073	-	0.047	0.055	-	0.023	0.025	0.044	-	0.030	-	0.007
	XXX*-с давсан хувь	-	81.0	-	45.0	-	-	13.0	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	16	30	31	-	22	31	-	17	31	31	-	25	-	31
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	-	0.958	0.686	-	-	-	0.384	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хамгийн их	-	2.982	1.965	-	-	-	0.994	-	-	-	-	-	-	-	-
	XXX*-с давсан хувь	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	85	93	-	-	-	93	-	-	-	-	-	-	-	-
Тоос PM ₁₀	Дундаж	0.029	0.052	0.086	0.075	0.091	-	0.119	-	0.146	0.062	0.075	0.095	-	0.145	0.095
	Хамгийн их	0.101	0.107	0.188	0.149	0.193	-	0.340	-	0.244	0.116	0.165	0.256	-	0.300	0.135
	XXX*-с давсан хувь	3.0	4.0	37.0	23.0	29.0	-	55.0	-	76.0	6.0	16.0	39.0	-	77.0	38.0
	Хэмжилтийн тоо	31	26	30	31	31	-	31	-	25	31	31	31	-	30	29
Тоос PM _{2.5}	Дундаж	-	-	0.014	0.019	-	-	-	-	0.028	0.022	0.021	0.021	-	0.039	-
	Хамгийн их	-	-	0.029	0.051	-	-	-	-	0.049	0.040	0.045	0.047	-	0.091	-
	XXX*-с давсан хувь	-	-	-	3.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19.0	-
	Хэмжилтийн тоо	-	-	30	31	-	-	-	-	25	31	31	31	-	31	-
Озон O ₃ **	Дундаж	0.033	-	-	0.014	0.032	-	-	-	0.05	-	-	-	-	-	-
	Хамгийн их	0.055	-	-	0.04	0.079	-	-	-	0.750	-	-	-	-	-	-
	XXX*-с давсан хувь	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	83	-	-	93	93	-	-	-	72	-	-	-	-	-	-

* - Хүлцэх хэм хэмжээ, ** - CO, O₃-ийн хэмжилтийг 8 цагийн дунджаар тооцсон

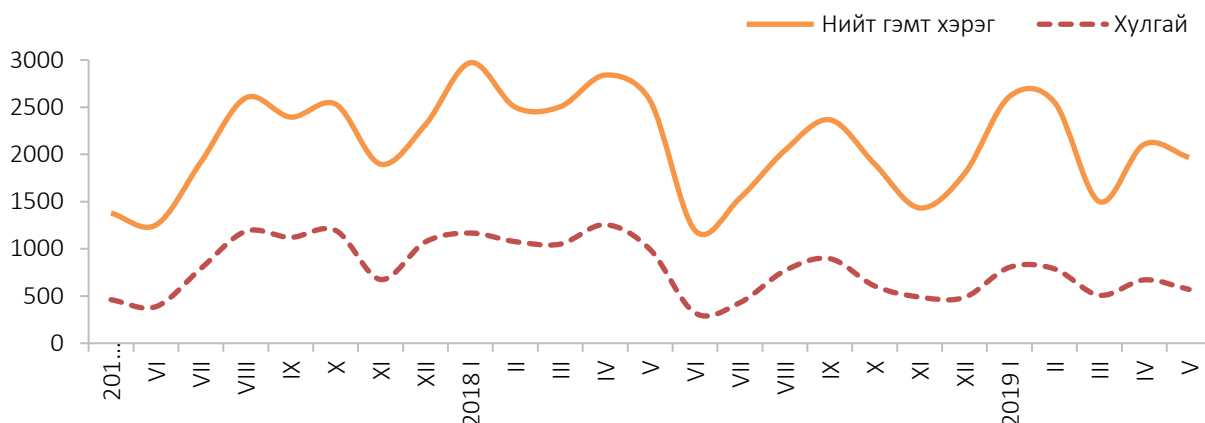

ГЭМТ ХЭРЭГ

Нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны эхний 5 сард 10740 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2643 (19.7%) хэргээр буурсан байна. Гэмт хэргийн илрүүлэлт 23.9 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 6.5 пунктээр өсөв.

Гэмт хэргийн улмаас 3705 хүн гэмтэж осолдон, 519 хүн нас барж, төр ард иргэдэд 76.7 тэрбум төгрөгийн хохирол учруулсны 16.5 тэрбум (21.5%) төгрөгийн хохирлыг нөхөн төлүүлжээ.

Зураг 12. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, сараар

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 31.1 хувийг хулгайн, 22.0 хувийг хүний эрх, эрх чөлөөний эсрэг, 22.3 хувийг залилан, 3.7 хувийг дээрмийн, 2.8 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журмын эсрэг, 1.7 хувийг бусдын хөрөнгө ашиглах, 1.2 хувийг хүчин, 1.7 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх, 0.5 хувийг хүн амины, 0.1 хувийг танхайн, 12.9 хувийг бусад гэмт хэрэг түс түс эзэлж байна.

Хүснэгт 10. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг, төрлөөр, жил бүрийн эхний 5 сард

Төрөл	Гэмт хэргийн тоо			Өсөлт, бууралт, 2019/2018	
	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	7 036	13 383	10 740	-2 643	-19.7
Хүний амь	53	40	59	19	47.5
Хүчин	55	148	130	-18	-12.2
Дээрэм	163	808	399	-409	-50.6
Хулгай	2 236	5 542	3 341	-2 201	-39.7
Булаалт	50	⁶	-		
Залилан	812	2 055	2 400	345	16.8
Хүний эрх, эрх чөлөөний эсрэг	1 909	2 760	2 360	-400	-14.5
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журам зөрчих	312	245	297	52	21.2
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	89	153	178	25	16.3
Ашиглах	68	194	183	-11	-5.7
Танхайрах	466	25	8	-17	-68.0
Бусад	823	1 413	1 385	-28	-2.0

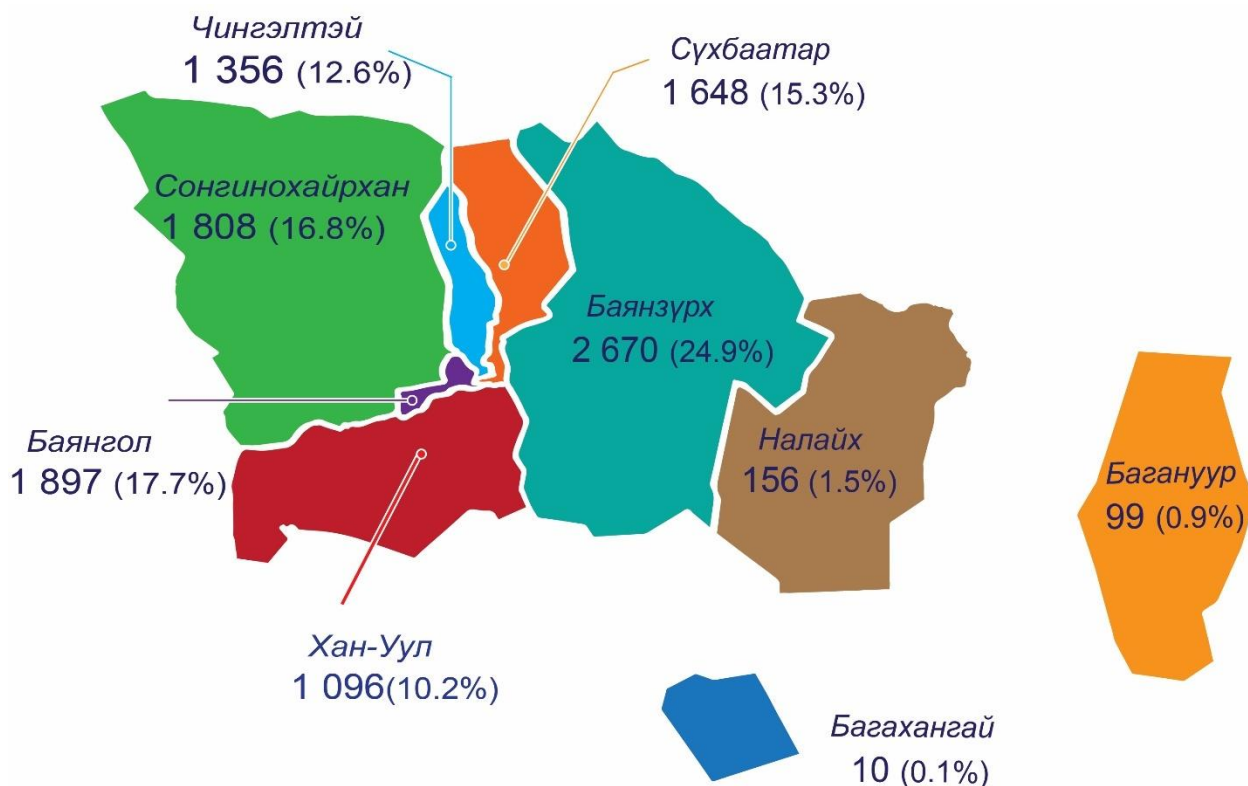
⁶ Монгол Улсын Зөрчлийн тухай хууль, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хууль шинэчлэгдэн батлагдаж, 2017 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор бусдын эд хөрөнгийг булаах гэсэн үзүүлэлтийг гэмт хэргийн бүртгэлд тооцохгүй болсон.

2019 оны эхний 5 сард 32328 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 8970 (38.4%) хүнээр өссөн байна.

Хүснэгт 11. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг, дүүргээр, жил бүрийн эхний 5 сард

Дүүрэг	Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг			Өсөлт, бууралт 2019/2018	
	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	Тоо	Хувь
Нийслэлийн дүн	7 036	13 383	10 740	-2 643	-19.7
Багануур	82	121	99	-22	-18.2
Багахангай	15	18	10	-8	-44.4
Баянгол	1 172	2 459	1 897	-562	-22.9
Баянзүрх	1 739	4 084	2 670	-1 414	-34.6
Налайх	155	226	156	-70	-31.2
Сонгинохайрхан	1 040	1 935	1 808	-127	-6.6
Сүхбаатар	1 171	2 149	1 648	-501	-23.3
Хан-Уул	1 029	1 319	1 096	-223	-16.9
Чингэлтэй	633	1 072	1 356	284	26.5

Зураг 13. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг, дүүрэг, хувиар, 2019 оны эхний 5 сард

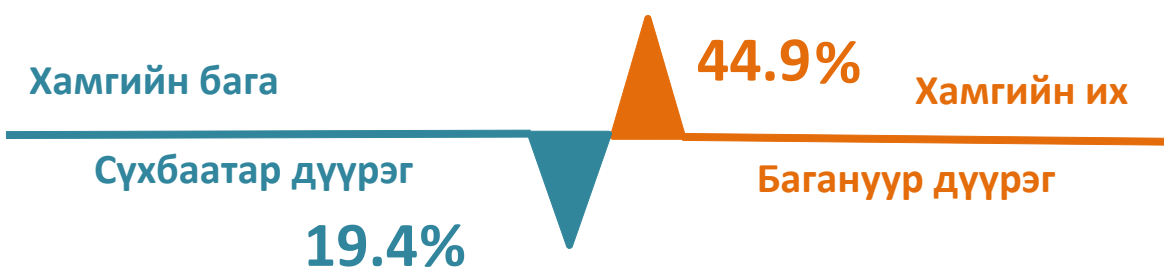
2019 оны эхний 5 сард бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 8733 (81.3%) нь хөнгөн хэрэг, 2007 (18.7%) нь хүнд хэрэг эзэлж байна.⁷

⁷ Монгол Улсын Эрүүгийн тухай хууль шинэчлэгдэн батлагдаж, 2017 оны 05 дугаар сарын 11-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор гэмт хэргийг хөнгөн, хүнд гэж 2 ангилдаг болсон.

Хүснэгт 12. Гэмт хэрэг бүртгэгдэх үед сэжигтнээр тооцвол зохих этгээд нь тогтоогдоогүй хэргийн тоо, дүүргээр, 2019 оны эхний 5 сард

Дүүрэг	Сэжигтэн тодорхойгүй хэргийн тоо	Үүнээс:	Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь
		Сэжигтнийг илрүүлж ял сонгосон	
Нийслэлийн дүн	10 347	2 476	23.9
Багануур	89	40	44.9
Багахангай	10	4	40.0
Баянгол	1 837	374	20.4
Баянзүрх	2 577	644	25.0
Налайх	146	42	28.8
Сонгинохайрхан	1 726	477	27.6
Сүхбаатар	1 599	311	19.4
Хан-Уул	1 045	238	22.8
Чингэлтэй	1 318	346	26.3

Зураг 14. Гэмт хэргийн илрүүлэлт, 2019 оны эхний 5 сард

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн тоо 3169 болж, өмнөх оны мөн үеэс 122 (4.0%) хүнээр өссөн байна.

Нийт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн 832 (26.3%) нь согтуугаар, 346 (10.9%) нь гэмт хэргийг бүлэглэн үйлджээ. Сэжигтэн, яллагдагчийн 212 (6.7%) нь хүүхэд, 506 (16.0%) нь эмэгтэйчүүд байв.

Хүснэгт 13. Бүртгэгдсэн хулгайн гэмт хэрэг, дүүргээр, жил бүрийн эхний 5 сард

Дүүрэг	Хулгайн гэмт хэргийн тоо, бүгд			Үүнээс:		
				Хувийн өмчийн хулгайн гэмт хэргийн тоо		
	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V	2017 I-V	2018 I-V	2019 I-V
Нийслэлийн дүн	2 236	5 542	3 341	1 891	4 514	2 948
Багануур	17	27	23	14	25	20
Багахангай	4	5	1	2	5	1
Баянгол	254	988	539	180	753	466
Баянзүрх	600	1 804	888	502	1 367	768
Налайх	39	88	37	32	83	36
Сонгинохайрхан	337	858	638	301	794	604
Сүхбаатар	378	882	508	316	669	436
Хан-Уул	410	506	255	361	471	215
Чингэлтэй	197	384	452	183	347	402

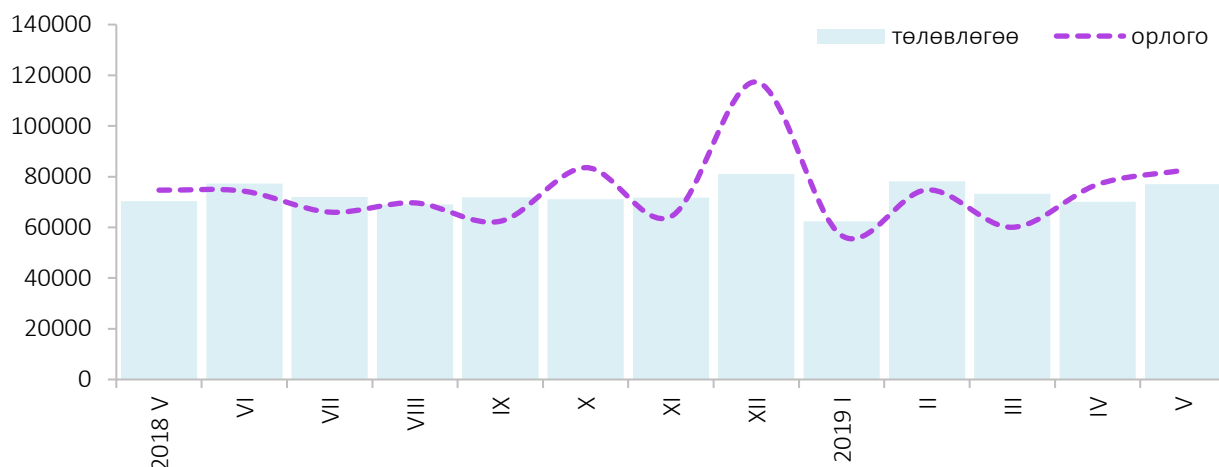
НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСӨВ

Нийслэлийн төсвийн нийт орлого 2019 оны эхний 5 сард 351.1 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 9.8 тэрбум төгрөгөөр (2.7%) дутуу бүрджээ. Төсвийн нийт орлогын 89.5 хувийг татварын орлого (орлогын албан татвар, хөрөнгийн албан татвар, бусад татвар, төлбөр, хураамж), 10.5 хувийг татварын бус орлого эзэлж байна.

2019 оны эхний 5 сард нийслэлийн татварын орлого 314.1 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 13.4 тэрбум төгрөгөөр (4.1%) дутуу бүрдсэн бол, татварын бус орлого 37.0 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 3.6 тэрбум төгрөгөөр (10.8%) давж биелсэн байна.

Орлогын албан татвар төлөвлөснөөс 2.9 тэрбум төгрөгөөр, хөрөнгийн албан татвар төлөвлөснөөс 9.2 тэрбум төгрөгөөр, төлбөр, хураамжийн орлого төлөвлөснөөс 1.3 тэрбум төгрөгөөр тус тус дутуу бүрджээ.

Зураг 15. Төсвийн орлого, сая төгрөг

Хүснэгт 14. Нийслэлийн төсвийн орлого, дүүргээр, сая төгрөг

Дүүрэг	Төсвийн орлого			Үүнээс:					
				Татварын орлого			Татварын бус орлого		
	Бүгд	Биелэлт хувиар	Зөрүү	Бүгд	Биелэлт хувиар	Зөрүү	Бүгд	Биелэлт хувиар	Зөрүү
Нийслэлийн дүн	351 114.5	97.3	-9 833.5	314 096.7	95.9	-13 445.2	37 017.8	110.8	3 611.6
Багануур	891.7	125.7	182.3	488.0	110.4	45.9	403.6	151.0	136.4
Багахангай	150.8	178.0	66.1	38.5	161.5	14.7	112.3	184.4	51.4
Баянгол	11 835.6	103.8	437.7	10 446.0	101.9	190.8	1 389.7	121.6	246.9
Баянзүрх	14 396.7	107.2	967.3	13 694.8	105.4	706.4	701.9	159.2	260.9
Налайх	1 216.6	160.4	458.3	936.7	170.0	385.6	279.9	135.1	72.7
Сонгинохайрхан	6 895.7	80.0	-1 728.2	6 256.4	83.1	-1 271.8	639.4	58.4	- 456.4
Сүхбаатар	43 649.5	123.1	8 177.0	38 891.2	137.0	10 498.1	4 758.3	67.2	-2 321.1
Хан-Уул	15 163.6	95.9	- 643.8	13 773.3	94.8	- 759.5	1 390.4	109.1	115.8
Чингэлтэй	20 336.3	91.2	-1 973.6	19 254.2	90.1	-2 120.2	1 082.1	115.7	146.5
Хотын шүүд	236 577.8	91.5	-22 066.1	206 172.4	89.1	-25 280.3	30 405.4	111.8	3 214.2

Хүснэгт 15. Нийслэлийн төсвийн орлого, сая төгрөг

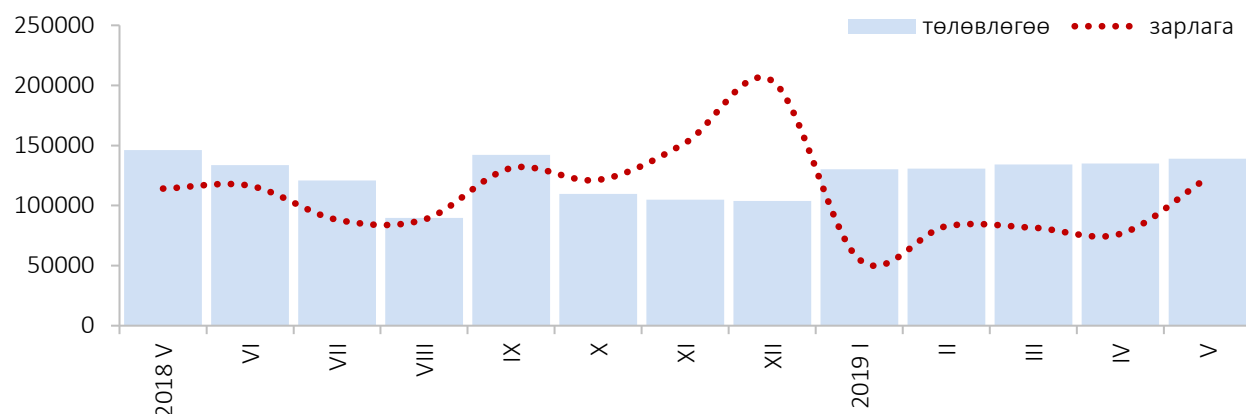
Үзүүлэлт	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	ТБ %	Зөрүү, сая төгрөг
Нийт орлого	360 948.0	351 114.5	97.3	-9 833.5
1. Татварын орлого	327 541.8	314 096.7	95.9	-13 445.2
Орлогын албан татвар	236 123.8	233 201.8	98.8	-2 922.0
Хувь хүний орлогын албан татвар	261 623.8	253 974.3	97.1	-7 649.5
Цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын	187 338.8	165 475.8	88.3	-21 862.9
Үйл ажиллагааны орлогын	9 636.9	12 595.4	130.7	2 958.5
Хөрөнгийн орлого	34 746.1	37 244.1	107.2	2 498.0
Хөрөнгө борлуулсны орлогын	7 480.7	2 372.7	31.7	-5 108.0
Шууд бус орлого	22 421.3	36 286.3	161.8	13 864.9
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-25 500.0	-20 772.5	81.5	4 727.5
Хөрөнгийн албан татвар	48 308.8	39 090.1	80.9	-9 218.7
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	23 382.0	19 210.7	82.2	-4 171.3
Бууны албан татвар	188.4	87.5	46.4	- 101.0
Авто тээврийн ба өөрөө явагч хэрэгслийн	24 738.3	19 791.9	80.0	-4 946.4
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	43 109.2	41 804.7	97.0	-1 304.5
Улсын тэмдэгтийн хураамж	15 349.1	10 936.1	71.2	-4 413.0
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	66.0	44.8	67.8	- 21.3
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	6 180.0	4 680.0	75.7	-1 500.0
Газрын төлбөр	17 000.0	22 294.6	131.1	5 294.6
Усны төлбөр	1 521.7	1 092.2	71.8	- 429.4
Ойгоос хэрэглээний мод, түлээ ашигласны	11.0	3.2	29.3	- 7.8
Нийслэл хотын албан татвар	2 981.4	2 747.8	92.2	- 233.7
Бусад татвар, хураамж	-	6.0	-	-
2. Татварын бус орлого	33 406.1	37 017.8	110.8	3 611.6
Нийтлэг татварын бус орлого	33 406.1	37 017.8	110.8	3 611.6
Хувьцаа ногдол ашиг, Хүүгийн орлого	54.0	1 364.6	2 527.0	1 310.6
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	5 419.7	4 106.6	75.8	-1 313.1
Торгуулийн орлого	15 504.0	21 221.6	136.9	5 717.6
Түрээсийн орлого	700.0	704.2	100.6	4.2
Бусад нэр заагдаагүй орлого	11 728.5	9 620.9	82.0	-2 107.6
Хөрөнгийн орлого	-	-	-	-
Өмч хувьчлалын орлого	-	-	-	-

2019 оны эхний 5 сард орон нутгийн төсвөөс нийслэл, дүүргийн төсөвт байгууллагуудын төлөвлөсөн үйл ажиллагааны зардлын 62.6 хувийг (419.0 тэрбум төгрөг) санхүүжүүлжээ. Өөрөөр хэлбэл, төсөвт байгууллагууд үйл ажиллагааны нийт зардлын 37.4 хувийг (250.0 тэрбум төгрөг) төлөвлөсөн хугацаандаа зарцуулаагүй байна.

Хүснэгт 16. Нийслэлийн төсвийн зарлага, сая төгрөг

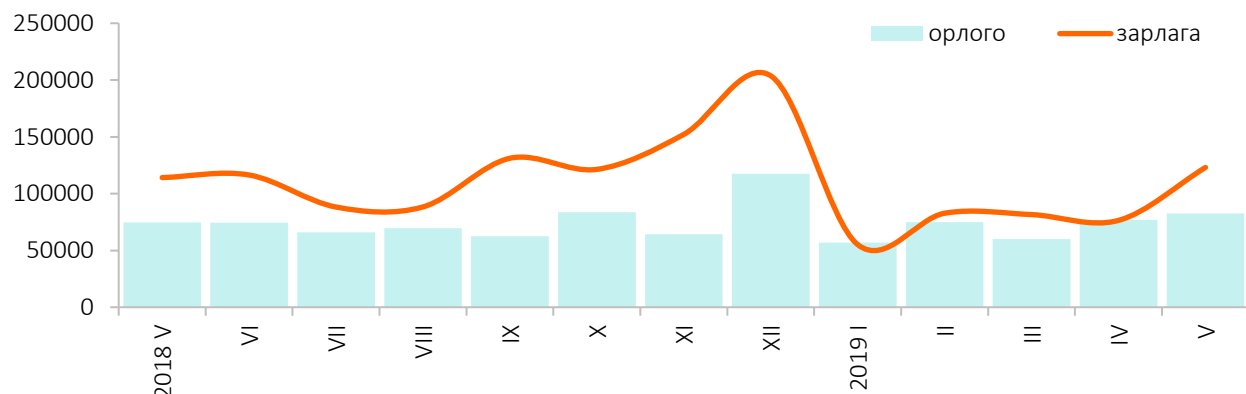
Дүүрэг	Орлогын дүн	Зарлага				Орлого, зарлагын зөрүү
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Зөрүү	
Нийслэлийн дүн	351 114.5	669 057.9	418 993.1	62.6	-250 064.8	-67 878.6
Багануур	891.7	8 795.4	7 850.2	89.3	- 945.2	-6 958.5
Багахангай	150.8	2 605.2	2 060.3	79.1	- 544.9	-1 909.5
Баянгол	11 835.6	41 642.1	34 944.1	83.9	-6 698.0	-23 108.5
Баянзүрх	14 396.7	56 036.2	47 420.2	84.6	-8 616.0	-33 023.5
Налайх	1 216.6	10 437.4	8 971.6	86.0	-1 465.8	-7 755.0
Сонгинохайрхан	6 895.7	58 433.0	44 370.7	75.9	-14 062.3	-37 475.0
Сүхбаатар	43 649.5	57 390.4	41 829.6	72.9	-15 560.8	1 819.9
Хан-Уул	15 163.6	38 128.3	30 179.3	79.2	-7 949.0	-15 015.7
Чингэлтэй	20 336.3	45 546.2	34 154.9	75.0	-11 391.2	-13 818.6
Хотын шүүд	236 577.8	350 043.7	167 212.0	47.8	-182 831.7	69 365.8

Зураг 16. Нийслэлийн төсвийн зарлага, сая төгрөг

Төсвийн нийт зарлагын 29.3 хувийг цалин хөлс, нэмэгдэл урамшуулал, 3.7 хувийг ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл, 13.7 хувийг татаас, 21.3 хувийг урсгал шилжүүлэг, 7.1 хувийг бараа ажил үйлчилгээний бусад зардал тус тус эзэлж байна.

Зураг 17. Төсвийн орлого, зарлага, сая төгрөг

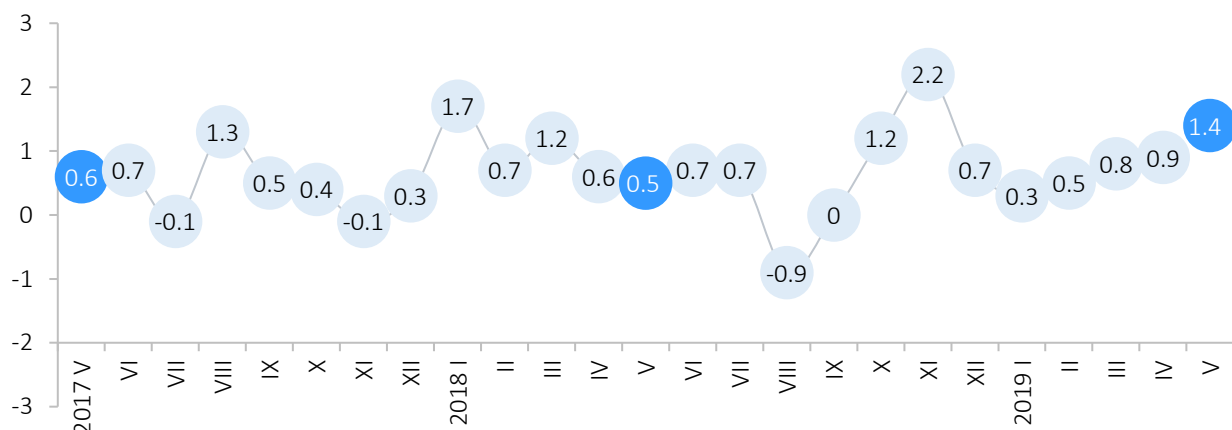

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

2019 оны 5 дугаар сарын хэрэглээний үнийн индекс 2018 оны эцэстэй харьцуулахад 4.0 хувь, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 8.8 хувь, өмнөх 4 дүгээр сартай харьцуулахад 1.4 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 18. Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний үнийн индекс 2019 оны 5 дугаар сард өмнөх оны эцэстэй харьцуулахад 4.0 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнэ 13.2 хувь, согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн үнэ 1.8 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн үнэ 4.1 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 1.0 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 1.6 хувь, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.1 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 2.0 хувь, боловсролын үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.1 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 4.0 хувь, бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 3.1 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.

Хүснэгт 17. Хэрэглээний үнийн индекс, барааны бүлгээр

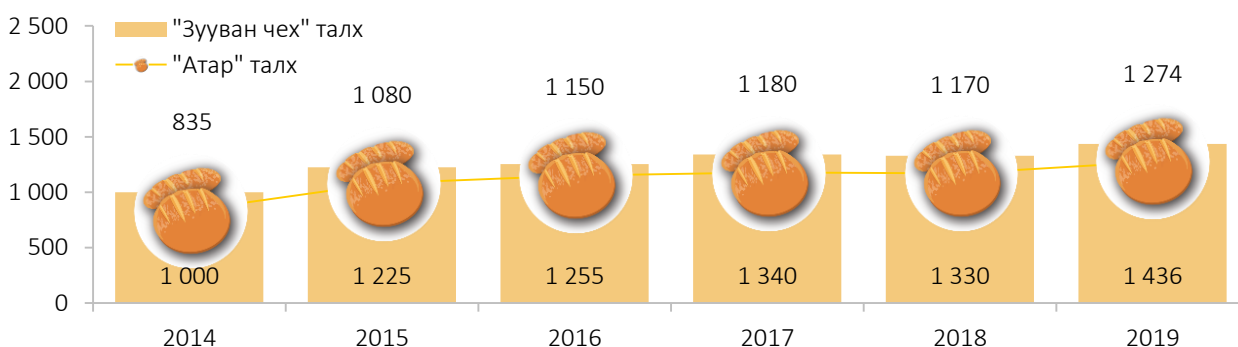
Бараа, үйлчилгээний бүлгийн нэр	<u>2018-V</u> 2017-V	<u>2019-V</u> 2018-V	<u>2019-V</u> 2018-XII	<u>2019-V</u> 2019-IV
Ерөнхий индекс	106.6	108.8	104.0	101.4
Хүнсний бараа, ундаа, ус	107.0	110.3	113.2	104.2
Согтууруулах ундаа, тамхи	108.4	104.3	101.8	100.3
Хувцас, бөс бараа, гутал	100.4	113.5	104.1	100.7
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	119.6	112.1	97.0	100.3
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	105.7	104.5	101.0	100.4
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	110.6	111.9	101.6	100.3
Тээвэр	104.4	104.2	98.8	100.0
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	98.7	99.7	100.1	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	103.2	115.1	102.0	100.8
Боловсролын үйлчилгээ	107.5	106.8	100.1	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байр	106.6	107.8	104.0	101.7
Бусад бараа, үйлчилгээ	104.3	108.1	103.1	100.8

2019 оны 5 дугаар сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 344 нэрийн бараа, үйлчилгээний 36.3 хувийнх нь үнэ өсөж, 7.0 хувийнх нь үнэ буурч, 56.7 хувийн бараа үйлчилгээний үнэ өмнөх сартай харьцуулахад тогтвортой байлаа.

Хүснэгт 18. Улаанбаатар хотын хэрэглээний үнийн сарын индекс, /**эерэг**, **сөрөг**/

Бараа, үйлчилгээний бүлэг	Үнийн өөрчлөлт %	Дэд бүлэг, зарим барааны үнийн өөрчлөлт
Хүнсний бараа, ундаа, ус	4.2	Энэ бүлгийн өсөлтөд талх, гурил, будаа 0.7 хувиар, мах, махан бүтээгдэхүүн 10.8 хувиар, хүнсний ногоо 4.3 хувь, хүнсний бусад бүтээгдэхүүн 0.5 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлжээ.
Согтууруулах ундаа, тамхи	0.3	Согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн өсөлт нь архи, спирт 0.4 хувиар, дарс 0.5 хувиар, шар айраг 1.7 хувиар өссөнтэй холбоотой байна.
Хувцас, бөс бараа, гутал	0.7	Хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн өсөлтөд бүх төрлийн хувцас 0.8 хувиар, бүх төрлийн гутал 0.4 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлөв.
Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш	0.3	Орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлгийн өсөлт нь орон сууцны урсгал засварын бараа, материал 2.0 хувиар өссөнтэй холбоотой байна.
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	0.4	Энэ бүлгийн өсөлтөд хивс болон шалны бусад дэвсгэр 1.8 хувиар, жижиг багаж хэрэгсэл 0.8 хувиар, гэр ахуйн үйлчилгээ 1.5 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлөв.
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	0.3	Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн өсөлтөд эм, тариа 0.5 хувиар, эрүүл мэндийн бусад бараа 1.9 хувиар өссөн нь нөлөөлөв.
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	0.8	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээний бүлгийн өсөлтөд тоглоом 2.0 хувиар, соёлын үйлчилгээ 0.4 хувиар өссөн нь нөлөөлсөн байна.
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	1.7	Энэ бүлгийн өсөлтөд ресторан, кафе, бусад зоогийн газрын үйлчилгээ 3.5 хувиар өссөн нь шууд нөлөөлөв.
Бусад бараа, үйлчилгээ	0.8	Бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн өсөлтөд үсчин болон гоо сайхны үйлчилгээ 0.8 хувиар, гоо сайхны хэрэгцээнд зориулсан бусад эд зүйлс 0.5 хувиар, хувь хүний бусад эд зүйлс 3.7 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.

Зураг 19. Нэг ширхэг талхны дундаж үнэ, V сард, төгрөг

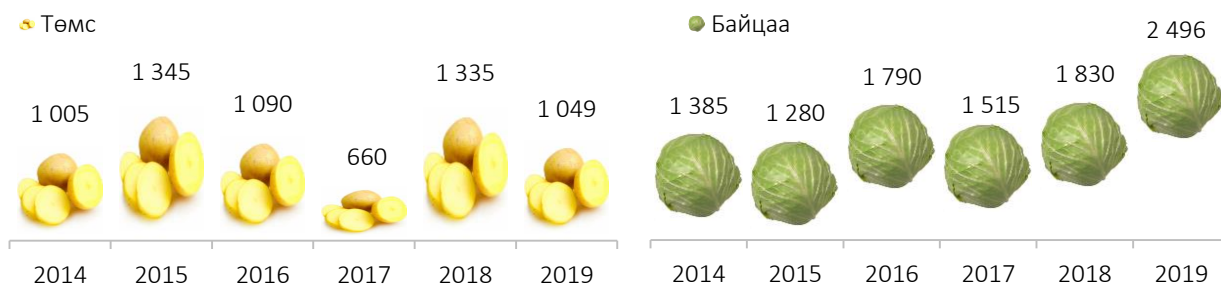

Зураг 20. Нэг кг савласан гурилын дундаж үнэ, V сард, төгрөг

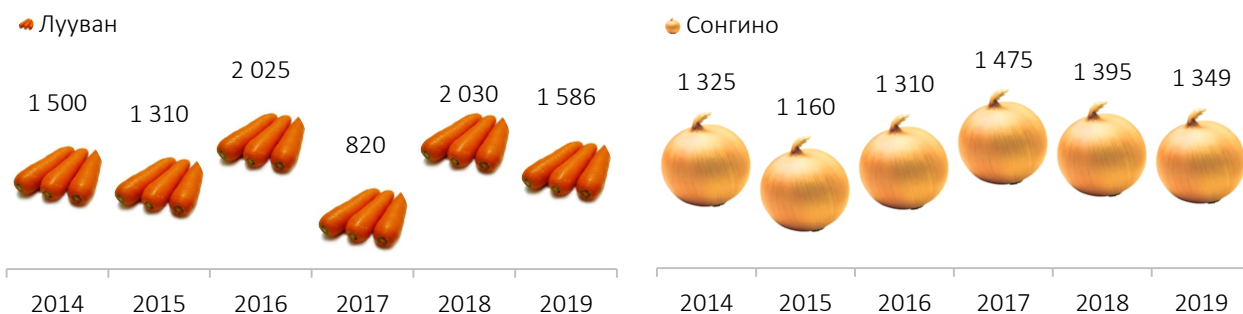

2019 оны 5 дугаар сард хүнсний зах, супермаркет, бөөний төвүүдэд жижиглэн худалдаалагдаж буй хонины ястай махны үнэ өмнөх сартай харьцуулахад 12.7 хувиар, үхрийн ястай махны үнэ 13.8 хувиар, талх, гурил, будааны бүлгийн үнэ 0.7 хувиар, хүнсний ногооны бүлгийн үнэ 4.3 хувиар тус тус өссөн нь хэрэглээний үнийн индекст голлон нөлөөлжээ.

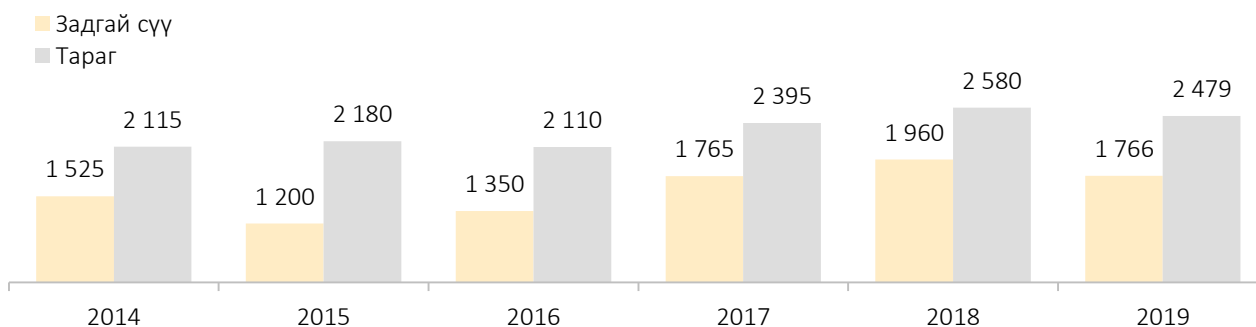
Зураг 21. Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, V сард, төгрөг

Зураг 22. Нэг кг хүнсний ногооны дундаж үнэ, V сард, төгрөг

Зураг 23. Сүү, тарагний дундаж үнэ, V сард, төгрөг

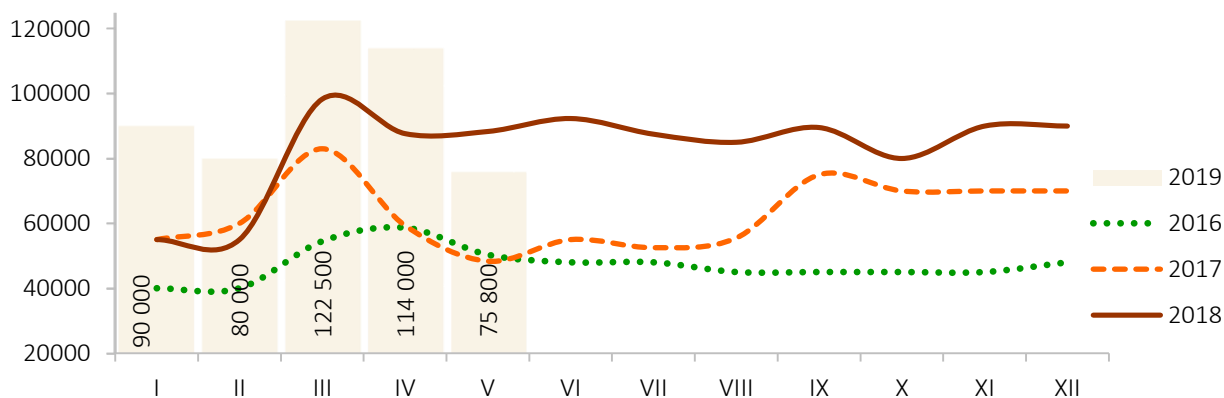
Хүснэгт 19. Хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ

Төрөл	2016		2017		2018		2019	
	IV	V	IV	V	IV	V	IV	V
	төгрөг							
Тэмээний шир	21 000	19 000	21 000	12 500	25 000	15 500	15 000	4 000
Адууны шир	18 333	18 500	22 333	23 333	15 000	22 000	9 300	6 750
Үхрийн шир	26 667	28 333	30 000	30 000	27 500	29 333	13 660	13 000
Хонины арьс	-	500	3500	3 250	1 500	3 400	1 330	1 800
Ямааны арьс (ноолууртай)	-	-	20 000	20 000	20 000	-	42 000	-
Ямааны ноолуур	58 667	50 333	59 333	59 333	87 666	750	114 000	75 800

Багануур дүүргийн түүхий эдийн захын дундаж үнээр нас гүйцсэн адуу 800.0 мянган төгрөг, үхэр 900.0 мянган төгрөг, эр хонь 200.0 мянган төгрөг, эм хонь 170.0 мянган төгрөг, эр ямаа 150.0 мянган төгрөгийн үнэ ханштай байв.

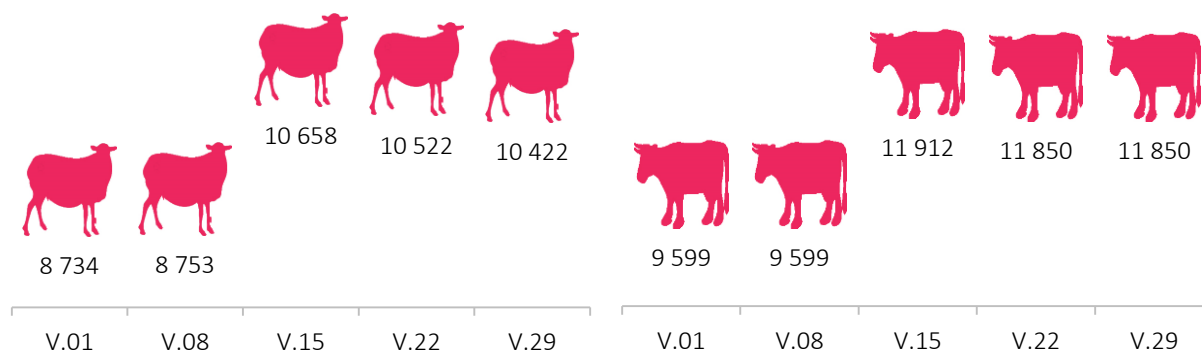
Нийслэлийн түүхий эдийн захуудын сарын дундаж үнээр тэмээний шир 4000 төгрөг, адууны шир 6750 төгрөг, үхрийн шир 1.8-2.3 метр урттай бол 4700 төгрөг, 2.3 метрээс дээш урттай нь 13000 төгрөг, хонины арьс 1800 төгрөгийн ханштай байна.

Зураг 24. Ямааны ноолуурын дундаж үнэ, төгрөг

Зураг 25. Нэг кг хонины махны дундаж үнэ, төгрөг

Зураг 26. Нэг кг үхрийн махны дундаж үнэ, төгрөг

Хүснэгт 20. Нэг кг махны жижиглэн худалдах дундаж үнэ, төгрөг

Үхрийн ястай мах

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2014	7 980	7 775	8 425	8 370	8 685	8 730	7 955	7 590	7 635	7 550	7 495	7 465
2015	7 415	7 565	7 810	8 080	8 145	8 445	7 985	7 230	7 005	5 975	5 620	5 520
2016	6 165	6 875	7 105	8 170	8 495	7 930	6 950	6 865	6 120	5 235	5 495	5 580
2017	6 775	7 405	7 785	7 985	8 230	7 905	7 725	7 375	7 250	6 945	6 710	6 505
2018	6 615	7 110	7 740	8 365	8 465	8 735	9 085	8 225	7 780	7 845	8 005	8 305
2019	8 875	8 925	9 390	9 635	10 960							

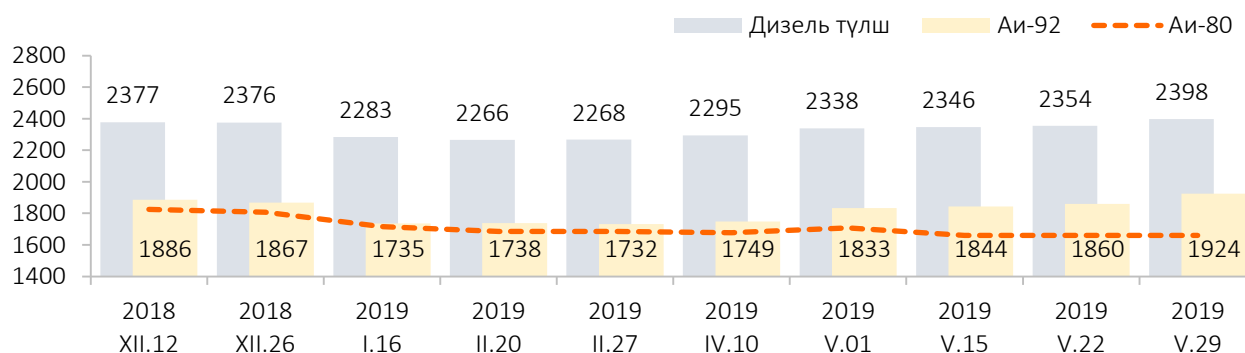
Хонины ястай мах

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2014	6 855	6 675	7 040	7 630	7 800	7 685	7 030	6 585	6 395	5 965	5 835	5 940
2015	5 860	6 140	6 735	7 460	7 555	7 455	6 830	6 050	5 540	4 510	4 200	3 930
2016	4 625	5 495	5 970	6 935	6 945	6 525	5 780	5 605	4 940	4 250	3 945	4 390
2017	5 650	6 030	6 675	7 080	7 235	6 700	6 575	6 395	6 210	5 760	5 380	5 140
2018	5 240	5 945	6 560	7 290	7 490	7 515	7 535	6 980	6 415	6 440	6 690	6 695
2019	7 170	7 340	7 945	8 710	9 820							

Хүснэгт 21. Түлшний үнэ, төгрөг

Байршил	2017.V.31			2018.V.30			2019.V.29		
	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Нүүрс (Налайх) 12-14 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Нүүрс (Налайх) 12-14 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Нүүрс (Налайх) 12-14 кг
	Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод	
Чингэлтэй	2 000	-	2 300	2 600	-	3 100	4 000	3 000	-
Сүхбаатар	2 000	-	2 200	2 700	-	3 000	4 000	3 500	-
Цайз зах	1 900	-	2 300	2 500	2 500	3 000	3 500	3 000	-
Хангай зах	1 900	-	2 200	2 600	-	3 000	3 500	3 000	-
Дундаж үнэ	1 950	-	2 250	2 600	2 500	3 025	3 750	3 125	-

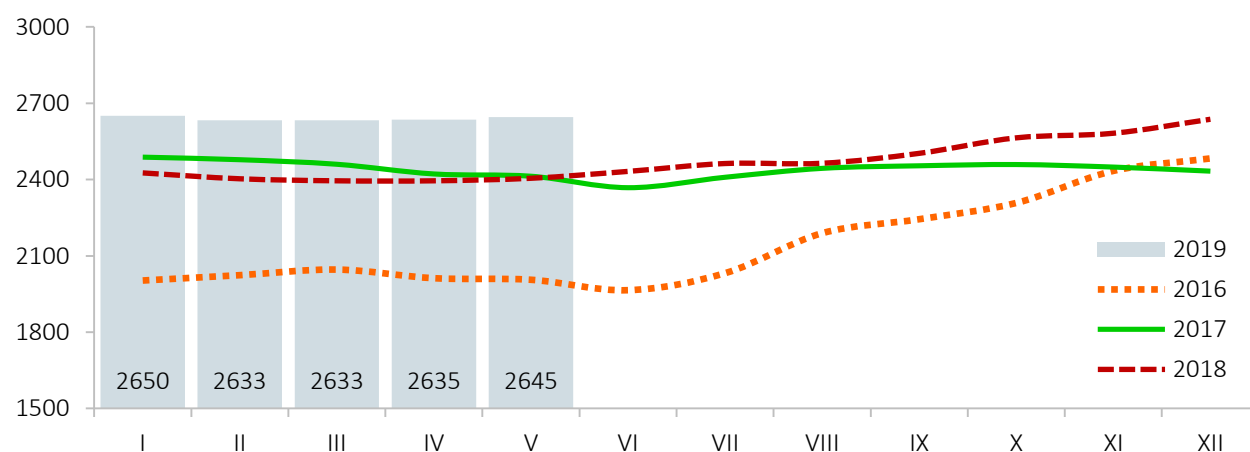
Зураг 27. Шатахууны үнэ, өөрчлөлт орсон өдрөөр

Хүснэгт 22. Нэг литр шатахууны үнэ, төгрөг

ШТС	2018.V.30					2019.V.29				
	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ	Аи 95	Аи 80	Аи 92	Дизель түлш	Газ
Жаст Ойл	-	1 480	1 680	2 010			1 630	1 860	2 350	
Петровис	2 050	1 580	1 730	2 010		2 330	1 690	1 940	2 410	
Магнай трейд	2 050	1 480	1 730	2 010		2 320	-	1 940	2 410	
Сод монгол	-	-	1 720	2 010		2 320	-	1 940	2 410	
Шунхлай	2 050	-	1 730	2 010		2 330	-	1 940	2 410	
Юнигаз					1 200					1 300
Дундаж үнэ	2 050	1 513	1 718	2 010	1 200	2 325	1 660	1 924	2 398	1 300

Зураг 28. Төгрөгийн ам.доллартай харьцах сарын дундаж ханш, төгрөг⁸

⁸ Мэдээллийн эх сурвалж: Монголбанкны статистикийн мэдээлэл

Хүснэгт 23. Хүнсний барааны дундаж үнийн зэрэгцүүлэлт, 2019 оны III, IV, V сарын өдрүүдээр

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2019 III.13	2019 III.20	2019 III.27	2019 IV.03	2019 IV.10	2019 IV.17	2019 IV.24	2019 V.01	2019 V.08	2019 V.15	2019 V.22	2019 V.29	<u>V.29</u> V.22
1	"Алтан тариа" гурил	Дээд	кг	1 347	1 347	1 347	1 347	1 347	1 347	1 347	1 347	1 347	1 359	1 359	1 359	100.0
		1-р зэрэг	кг	1 061	1 061	1 061	1 061	1 061	1 061	1 061	1 061	1 061	1 056	1 056	1 056	100.0
2	"Алтан тариа" савласан гурил	Дээдийн дээд	кг	1 763	1 763	1 763	1 763	1 763	1 763	1 789	1 789	1 795	1 739	1 739	1 739	100.0
		Дээд	кг	1 363	1 363	1 363	1 363	1 363	1 363	1 375	1 375	1 375	1 373	1 373	1 373	100.0
		1-р зэрэг	кг	1 091	1 091	1 091	1 091	1 091	1 091	1 091	1 091	1 087	1 097	1 097	1 097	100.0
		2-р зэрэг	кг	865	865	865	865	865	865	865	865	865	869	869	869	100.0
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2 729	2 733	2 733	2 690	2 659	2 659	2 659	2 642	2 642	2 634	2 634	2 634	100.0
		Сүү ХК 0.5л	литр	1 123	1 125	1 125	1 121	1 117	1 117	1 117	1 117	1 117	1 107	1 107	1 107	100.0
		Задгай	литр	2 000	1 897	1 897	1 897	1 897	1 864	1 864	1 864	1 766	1 766	1 766	1 766	100.0
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	2 571	2 582	2 582	2 552	2 552	2 552	2 552	2 552	2 571	2 483	2 479	2 479	100.0
5	Талх	Атар	ширхэг	1 251	1 251	1 251	1 251	1 251	1 251	1 251	1 251	1 251	1 274	1 274	1 274	100.0
		Зууван чех	ширхэг	1 385	1 385	1 385	1 385	1 385	1 385	1 385	1 385	1 385	1 404	1 436	1 436	100.0
		Хар талх	300 гр	957	957	957	957	957	957	957	957	957	957	957	957	100.0
6	Будаа	Цагаан	кг	3 470	3 470	3 470	3 470	3 470	3 470	3 470	3 491	3 491	3 509	3 509	3 509	100.0
		Шар	кг	1 931	1 931	1 931	1 931	1 931	1 931	1 931	1 931	1 931	1 931	1 931	1 931	100.0
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	4 247	100.0
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	3 472	3 472	3 472	3 472	3 472	3 491	3 491	3 491	3 510	3 510	3 510	3 510	100.0
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	1 521	100.0
10	Элсэн чихэр		кг	2 658	2 658	2 772	2 772	2 772	2 772	2 772	2 756	2 756	2 745	2 745	2 745	100.0
11	Хонины мах	Ястай	кг	7 762	7 949	8 368	8 588	8 734	8 744	8 775	8 734	8 753	10 658	10 522	10 422	99.0
		Цул	кг	7 942	8 020	8 622	8 622	8 816	8 917	8 993	8 993	8 993	11 831	11 657	11 657	100.0
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	9 300	9 393	9 534	9 642	9 642	9 642	9 621	9 599	9 599	11 912	11 850	11 850	100.0
		Цул	кг	11 092	11 382	11 614	11 990	11 842	11 687	11 687	11 637	11 614	14 383	14 283	14 283	100.0
13	Адууны мах, ястай		кг	6 745	6 745	6 745	6 745	6 745	6 697	6 697	6 697	6 745	9 188	9 188	9 188	100.0
14	Ямааны мах, ястай		кг	5 899	5 899	6 399	6 399	6 399	6 399	6 399	6 399	6 399	8 800	8 800	8 800	100.0
15	Төмс, монгол		кг	826	836	854	986	1 013	1 022	1 022	1 022	1 031	1 049	1 049	1 049	100.0
16	Лууван, монгол		кг	1 169	1 209	1 209	1 412	1 446	1 474	1 474	1 474	1 474	1 562	1 562	1 586	101.5
17	Байцай, монгол		кг	1 289	1 333	1 336	1 489	1 545	1 609	1 609	1 609	1 636	1 964	1 964	2 496	127.1
18	Хүрэн манжин, монгол		кг	1 622	1 647	1 690	1 780	1 780	1 780	1 854	1 854	1 854	1 879	1 879	2 412	128.4
19	Сонгино, хятад		кг	1 155	1 219	1 219	1 259	1 259	1 259	1 259	1 259	1 259	1 324	1 349	1 349	100.0
20	Алим, фүжи		кг	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	4 183	100.0
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	329	329	329	329	329	329	329	334	334	334	334	334	100.0

Хүснэгт 24. Хүнсний барааны дундаж үнийн зэрэгцүүлэлт, 2013-2019 оны V сарын IV долоо хоногоор

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019 2018	2019 2017	2019 2016	2019 2015	2019 2014	2019 2013
1	"Алтан тариа" гурил	Дээд	кг	997	1 160	1 185	1 275	1 180	1 310	1 359	103.7	115.2	106.6	114.7	117.2	136.3
		1-р зэрэг	кг	724	890	995	1 065	970	1 065	1 056	99.2	108.9	99.2	106.1	118.7	145.9
2	"Алтан тариа" савласан гурил	Дээдийн дээд	кг	1 483	1 665	1 585	1 600	1 570	1 640	1 739	106.0	110.8	108.7	109.7	104.4	117.3
		Дээд	кг	1 102	1 195	1 220	1 295	1 220	1 345	1 373	102.1	112.5	106.0	112.5	114.9	124.6
		1-р зэрэг	кг	814	890	1 030	1 095	1 015	1 100	1 097	99.7	108.1	100.2	106.5	123.3	134.8
		2-р зэрэг	кг	584	650	830	845	795	870	869	99.9	109.3	102.8	104.7	133.7	148.8
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	1 734	2 150	2 085	2 075	2 350	2 690	2 634	97.9	112.1	126.9	126.3	122.5	151.9
		Сүү ХК 0.5л	литр	786	1 060	900	915	1 035	1 115	1 107	99.3	107.0	121.0	123.0	104.4	140.8
		Задгай	литр	1 033	1 525	1 200	1 350	1 765	1 960	1 766	90.1	100.1	130.8	147.2	115.8	171.0
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	1 640	2 115	2 180	2 110	2 395	2 580	2 479	96.1	103.5	117.5	113.7	117.2	151.2
5	Талх	Атар	ширхэг	825	835	1 080	1 150	1 180	1 170	1 274	108.9	108.0	110.8	118.0	152.6	154.4
		Зууван чех	ширхэг	927	1 000	1 225	1 255	1 340	1 330	1 436	108.0	107.2	114.4	117.2	143.6	154.9
		Хар талх	300 гр					925	925	957	103.5	103.5				
6	Будаа	Цагаан	кг							3 509						
		Шар	кг	1 531	1 575	1 785	1 695	1 770	1 740	1 931	111.0	109.1	113.9	108.2	122.6	126.1
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	2 264	2 295	3 005	3 255		5 245	4 247	81.0		130.5	141.3	185.1	187.6
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр					3 405	3 590	3 510	97.8	103.1				
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр					1 505	1 515	1 521	100.4	101.1				
10	Элсэн чихэр		кг							2 745						
11	Хонины мах	Ястай	кг	8 371	8 115	7 960	7 030	7 165	7 480	10 422	139.3	145.5	148.3	130.9	128.4	124.5
		Цул	кг	8 067	8 150	7 970	7 770	7 335	7 640	11 657	152.6	158.9	150.0	146.3	143.0	144.5
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	9 014	8 965	8 560	8 590	8 240	8 475	11 850	139.8	143.8	138.0	138.4	132.2	131.5
		Цул	кг	10 357	10 925	10 645	10 010	9 640	10 165	14 283	140.5	148.2	142.7	134.2	130.7	137.9
13	Адууны мах, ястай		кг	6 967	6 725	6 225	5 775	6 125	6 075	9 188	151.2	150.0	159.1	147.6	136.6	131.9
14	Ямааны мах, ястай		кг	6 400	5 875	6 375	5 225	5 235	5 065	8 800	173.7	168.1	168.4	138.0	149.8	137.5
15	Төмс, монгол		кг	990	1 005	1 345	1 090	660	1 335	1 049	78.6	158.9	96.2	78.0	104.4	106.0
16	Лууван, монгол		кг	1 198	1 500	1 310	2 025	820	2 030	1 586	78.1	193.4	78.3	121.1	105.7	132.4
17	Байцай, монгол		кг	1 430	1 385	1 280	1 790	1 515	1 830	2 496	136.4	164.8	139.4	195.0	180.2	174.5
18	Хүрэн манжин, монгол		кг					2 370	2 745	2 412	87.9	101.8				
19	Сонгино, хятад		кг	1 468	1 325	1 160	1 310	1 475	1 395	1 349	96.7	91.5	103.0	116.3	101.8	91.9
20	Алим, фүжи		кг	3 527	3 745	4 245	4 010	4 200	4 170	4 183	100.3	99.6	104.3	98.5	111.7	118.6
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	281	395	305	285	315	325	334	102.8	106.0	117.2	109.5	84.6	118.9

Хүснэгт 25. Хүнсний барааны үнийн зэрэгцүүлэлт, 2019 оны V сарын 29-ний өдөр

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэр		хэмжих нэгж	Баянзүрх зах	Сансар супер-маркет	Хүчит Шонхор зах	Бөмбөгөр ХТ	Меркури зах	Барс ХТ	Таван Эрдэнэ зах	Хар хорин зах	Номин супер-маркет	М-Март	Оргил супер-маркет	Е Март	Дундаж үнэ
1	"Алтан тариа" гурил	Дээд	кг	1 400	1 441	1 300	1 300		1 250	1 300	1 300	1 400	1 410	1 420	1 448	1 359
		1-р зэрэг	кг	1 100	1 100	1 100	1 000		950	1 100	1 100	1 010	1 012	1 075	1 080	1 056
2	"Алтан тариа" савласан гурил	Дээдийн дээд	кг	1 700	1 750	1 800	1 750	1 800	1 800	1 800	1 800	1 479	1 960	1 780	1 510	1 739
		Дээд	кг	1 400	1 330	1 300	1 300	1 500	1 300	1 300	1 300	1 419	1 430	1 440	1 480	1 373
		1-р зэрэг	кг	1 100	1 120	1 100	1 050	1 200	1 000	1 100	1 100	1 069	1 130	1 110	1 100	1 097
		2-р зэрэг	кг	900	850	850	850	1 000	800	900	900		870	820	840	869
3	Сүү	Сүү ХК 1л	литр	2 600	2 640	2 550	2 600	2 700	2 550	2 700	2 600	2 639	2 629	2 660	2 750	2 634
		Сүү ХК 0.5л	литр	1 100	1 100	1 050	1 100	1 200	1 050	1 100	1 100	1 099	1 110	1 149	1 130	1 107
		Задгай	литр			1 800			1 700		1 800					1 766
4	Тараг, Цөцгийтэй		литр	2 400	2 420	2 400	2 500	2 600	2 400	2 600	2 500		2 460	2 520	2 480	2 479
5	Талх	Атар	ширхэг	1 300	1 320	1 300	1 200	1 350	1 200	1 250	1 200	1 239	1 310	1 320	1 310	1 274
		Зууван чех	ширхэг	1 450	1 430	1 450	1 420	1 450	1 400	1 400	1 450	1 439	1 440	1 460	1 450	1 436
		Хар талх	300 гр	950	980	950	850	1 000	900	950	900	969	1 040	1 020	990	957
6	Будаа	Цагаан	кг	3 400	3 680	3 500	3 500		3 400	3 500	3 400	3 639	3 570			3 509
		Шар	кг	2 000		1 800	2 000		1 800	2 000	2 000					1 931
7	Цөцгийн тос, "Сүү" ХК		200 гр	4 200		4 300			4 200				4 290			4 247
8	Ургамлын тос, "Янта"		1 литр	3 300	3 690	3 300	3 400		3 300	3 400	3 300	3 749	3 740	3 750	3 750	3 510
9	Ногоон цай, Сtimo		90 гр	1 500	1 550	1 500	1 500		1 500	1 500	1 500	1 599	1 540	1 530	1 520	1 521
10	Элсэн чихэр		кг	2 750		2 700	2 800		2 600	3 000	2 700	2 749	2 680			2 745
11	Хонины мах	Ястай	кг	9 500		9 800	10 000	12 000	10 500	11 000	9 500	10 300	10 410		11 500	10 422
		Цул	кг	12 000		12 000					11 000					11 657
12	Үхрийн мах	Ястай	кг	11 000		11 000	12 000	12 500	12 000	12 500	10 500	12 499			12 900	11 850
		Цул	кг	14 000		13 500	14 000	14 500	14 000	14 500	13 500	14 499	13 710		16 900	14 283
13	Адууны мах, ястай		кг	9 000		9 000	10 000				8 800					9 188
14	Ямааны мах, ястай		кг			8 800					8 800					8 800
15	Төмс, монгол		кг	1 000	1 200	1 000	1 000	1 200	1 000	1 000	1 000	1 099	999	1 199	940	1 049
16	Лууван, монгол		кг	1 500	1 800	1 500	1 800	2 000	1 500	1 500	1 500	1 499	1 549	1 599	1 390	1 586
17	Байцай, монгол		кг	2 400		2 000	3 000	3 500	2 200	2 500	3 000	2 249		2 299	2 180	2 496
18	Хүрэн манжин, монгол		кг	2 500		2 500	2 500	3 000	2 200	2 500	2 500	2 259	1 899			2 412
19	Сонгино, хятад		кг	1 200	1 500	1 500	1 200	1 500	1 200	1 500	1 300		1 300			1 349
20	Алим, фүжи		кг	4 000	4 500	4 000	4 000		4 000	4 500	4 000	4 199	4 500			4 183
21	Өндөг, ОХУ		ширхэг	300	340	300	280	350	300	340	300	369	375	380	400	334

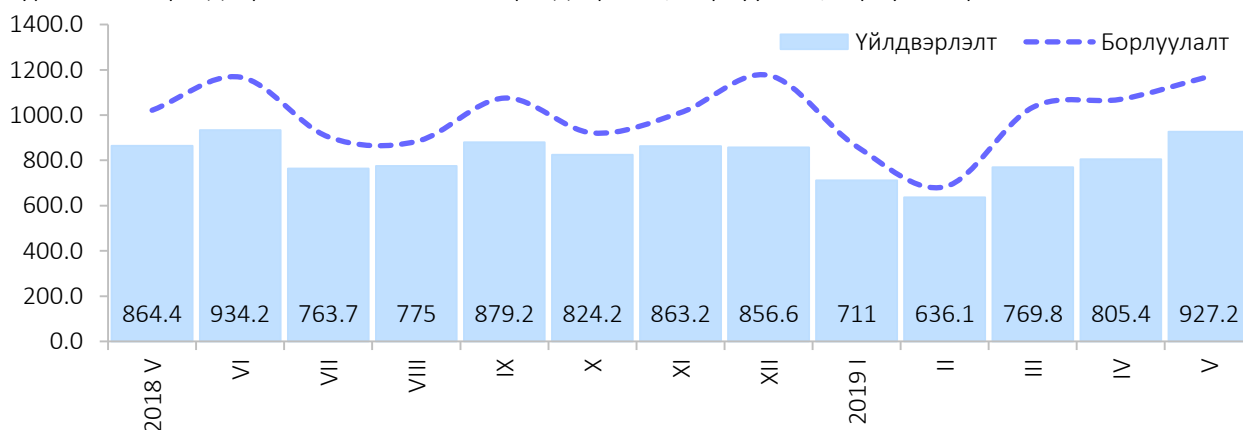

АЖ ҮЙЛДВЭР

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн газрууд 2019 оны эхний 5 сард 3.9 их наяд төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 4.8 их наяд төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад үйлдвэрлэлт 6.4 хувиар, борлуулалт 17.8 хувиар тус тус өссөн байна.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлтийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад цахилгаан, дулааны эрчим хүч, усан хангамжийн үйлдвэрлэлт 9.5 хувиар, уул уурхайн олборлох үйлдвэрлэлт 1.4 хувиар, боловсруулах үйлдвэрлэлт 15.8 хувиар тус тус өсөж, хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт 3.0 хувиар буурсан байна.

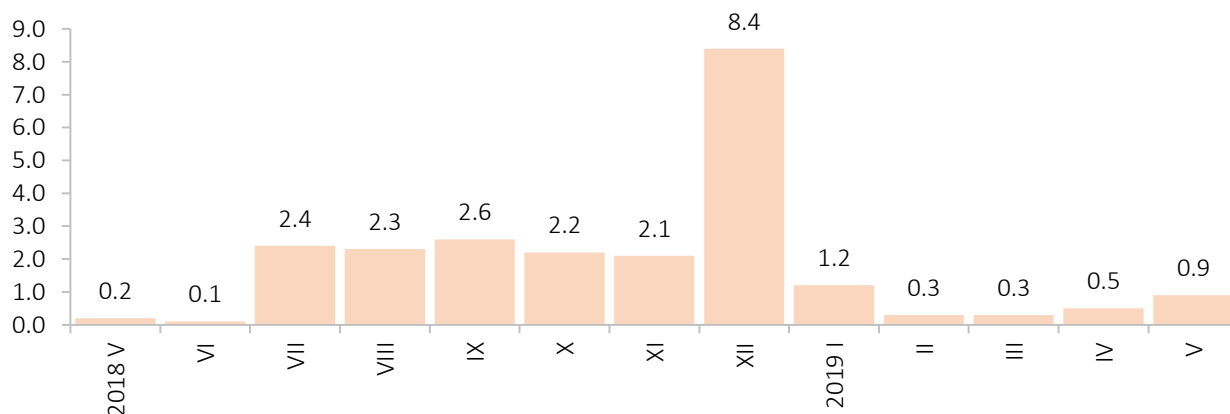
Зураг 29. Аж үйлдвэрийн 2018-2019 оны үйлдвэрлэлт, борлуулалт, тэрбум төгрөг

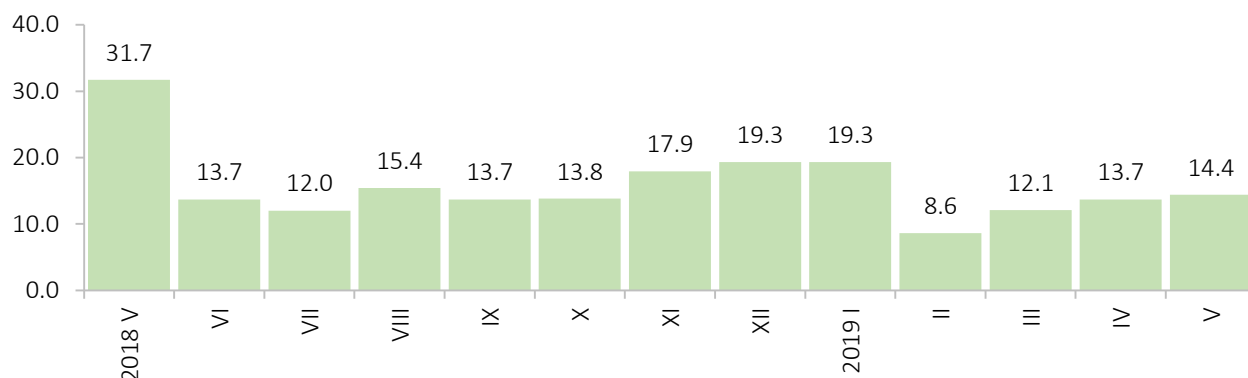
Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбар 2019 оны 5 дугаар сард 927.2 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт хийснээс уул уурхайн олборлох салбар 52.5 хувийг, цахилгаан дулааны эрчим хүч, усан хангамжийн үйлдвэрлэлт 9.0 хувийг, боловсруулах үйлдвэрлэлт 38.5 хувийг тус тус эзэлж байна.

Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын өсөлтөд сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, хүнсний бусад бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, нэхмэлийн үйлдвэрлэлт, цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, хэвлэмэл болон дуу бичлэгийн үйл ажиллагаа, химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, төмөрлөг бүс эдлэлийн үйлдвэрлэлт, төмрийн үйлдвэрлэлт, бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэлт, мебель тавилга үйлдвэрлэлт болон бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт голлох нөлөө үзүүлжээ.

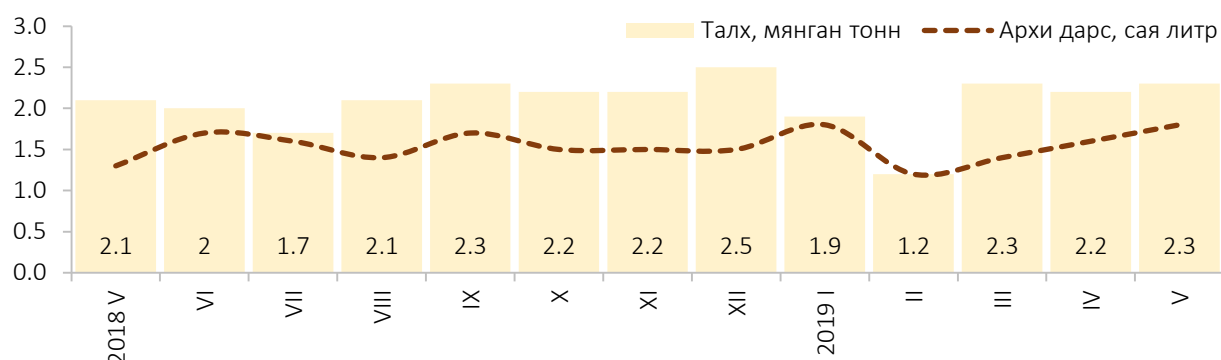
Зураг 30. Махны үйлдвэрлэлт, мянган тонн

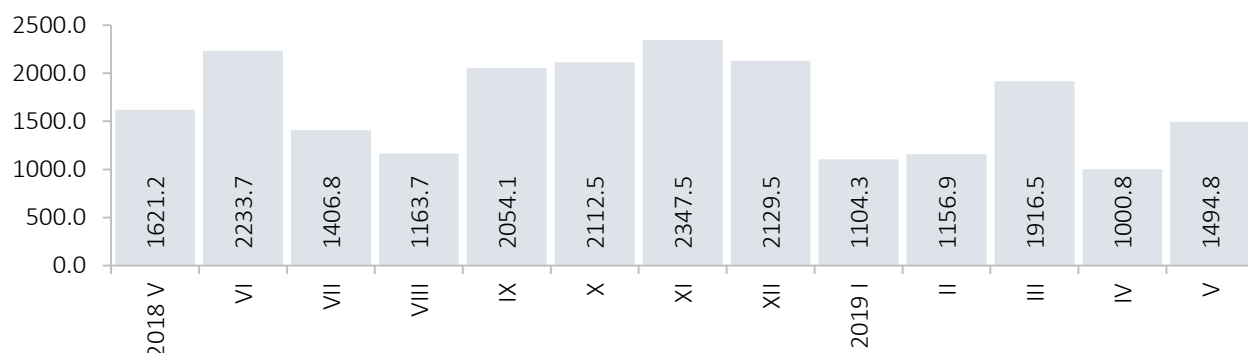
Зураг 31. Гурил үйлдвэрлэлт, мянган тонн

Зураг 32. Талх, архи дарсны үйлдвэрлэлт

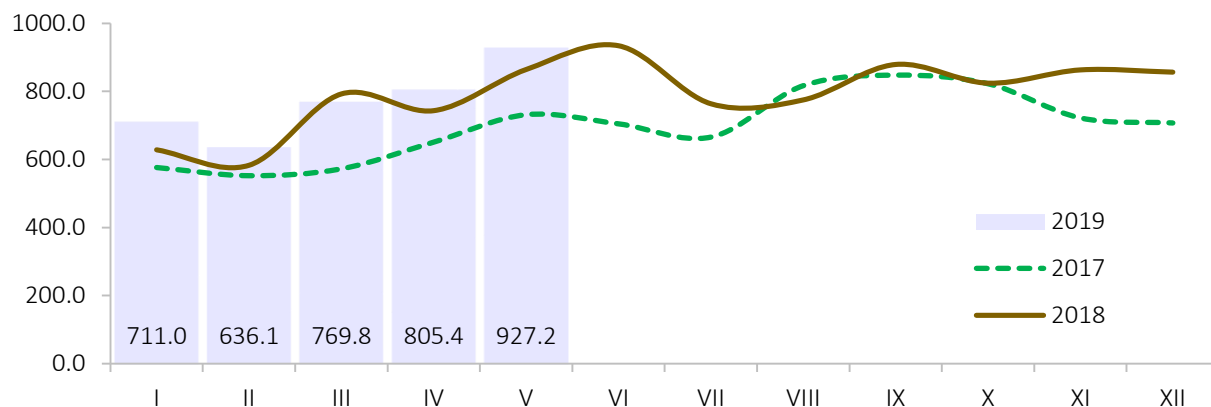
Зураг 33. Нүүрс олборлолт, мянган тонн

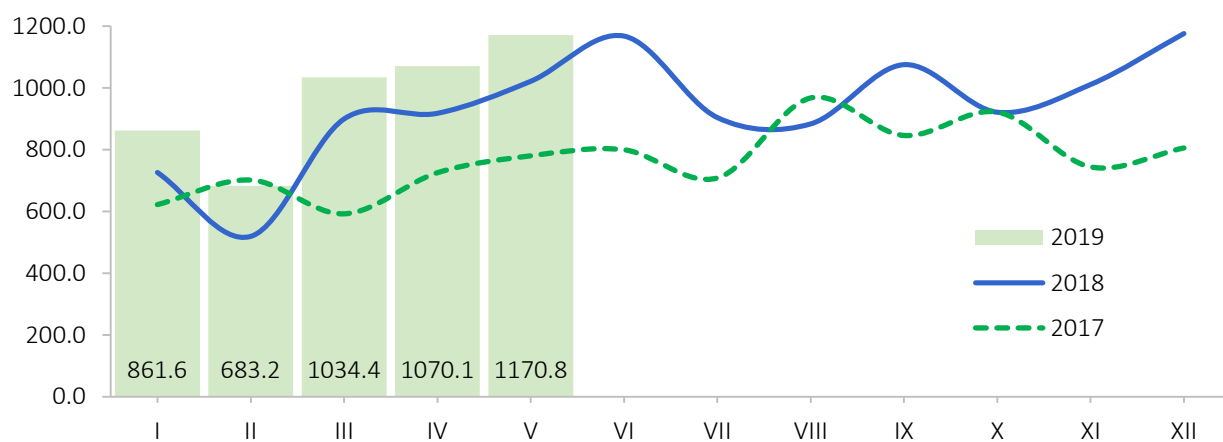
Аж үйлдвэрийн нийт борлуулалтын 1.8 их наяд төгрөгийг дотоодод, 3.1 их наяд төгрөгийг гадаадад борлуулсан байна.

2019 оны эхний 5 сард борлуулсан нийт бүтээгдэхүүний 63.6 хувийг экспортоор гаргасан байна. Нийт экспортын 6.9 хувийг нүүрс олборлолт, 12.9 хувийг газрын тос шатдаг хий олборлолт, 53.9 хувийг төмрийн хүдэр олборлолт, 0.4 хувийг бусад ашигт малтмал олборлолт, 6.3 хувийг нэхмэлийн үйлдвэрлэлт, 0.1 хувийг арьс шир боловсруулах үйлдвэрлэлт, 0.8 хувийг хүнсний үйлдвэрлэлт, 18.7 хувийг кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлшний үйлдвэрлэлт тус тус эзэлж байна.

Зураг 34. Үйлдвэрлэлт, 2017-2019 он, тэрбум төгрөг

Зураг 35. Борлуулалт, 2017-2019 он, тэрбум төгрөг

Хүснэгт 26. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, салбараар, өссөн дүн, оны үнээр

Салбар	Нийт бүтээгдэхүүн		
	2018 I-V	2019 I-V	$\frac{2019}{2018} \%$
	сая төгрөг		
Бүгд	3 620 889.0	3 850 983.1	106.4
Уул уурхай, олборлолт	2 196 305.9	2 228 076.9	101.4
Нүүрс олборлолт	604 952.9	513 316.1	84.9
Газрын тос, шатдаг хий олборлолт	437 664.2	420 162.3	96.0
Төмрийн хүдэр олборлолт	1 137 571.5	1 280 098.9	112.5
Бусад ашигт малтмал олборлолт	16 117.3	14 499.6	90.0
Боловсруулах үйлдвэрлэл	996 953.5	1 154 438.1	115.8
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	529 473.5	513 334.9	97.0
Мах, загас, ногоо, тос боловсруулалт	62 373.6	49 856.8	79.9
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	78 515.3	91 513.6	116.6
Үр тарианы гурил, малын тэжээл	99 476.5	68 734.1	69.1
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	55 503.3	72 124.9	129.9
Ундаа үйлдвэрлэл	233 604.8	231 105.5	98.9
Тамхи үйлдвэрлэл	8 448.4	8 274.5	97.9
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	186 189.2	325 341.4	174.7
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	5 630.2	5 363.7	95.3
Арьс шир боловсруулах үйлдвэр	8 741.4	8 657.5	99.0
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	6 016.2	3 954.7	65.7
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	6 958.9	10 298.4	148.0
Хэвлэл болон дуу бичлэгийн үйл ажиллагаа	12 277.6	15 746.4	128.3
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	152 994.0	140 757.7	92.0
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	41 359.2	65 339.7	158.0
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн	8 086.2	10 242.6	126.7
Төмөрлөг бус эдлэлийн үйлдвэрлэл	20 770.9	22 375.5	107.7
Төмрийн үйлдвэрлэл	370.3	16 560.9	44.7*
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	4 160.0	1 952.8	46.9
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	359.3	775.1	215.7
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл үйлдвэрлэл	716.8	40.0	5.6
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	1 700.2	1 408.1	82.8
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, бусад үйлдвэрлэл	2 701.2	4 014.2	148.6
Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	427 629.6	468 468.1	109.5
Цахилгаан, дулаан уур үйлдвэрлэлт	406 331.6	444 600.0	109.4
Ус ариутгал, усан хангамж	21 298.0	23 868.1	112.1

*дахин

Хүснэгт 27. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний борлуулалт, салбараар, өссөн дүн, оны үнээр

Салбар	Аж үйлдвэрийн борлуулалт			
	2018 I-V	2019 I-V	$\frac{2019}{2018} \%$	үүнээс: экспорт, %
	сая төгрөг			
Бүгд	4 091 633.1	4 819 974.2	117.8	63.6
Уул уурхай, олборлолт	2 366 618.6	2 688 928.4	113.6	84.4
Нүүрс олборлолт	471 360.7	353 173.9	74.9	59.6
Газрын тос, шатдаг хий олборлолт	427 153.3	396 034.7	92.7	100.0
Төмрийн хүдэр олборлолт	1 450 662.5	1 917 715.4	132.2	86.2
Бусад ашигт малтмал олборлолт	17 442.1	22 004.4	126.2	53.7
Боловсруулах үйлдвэрлэл	1 296 504.7	1 661 653.8	128.2	47.7
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	558 798.1	641 840.1	114.9	3.7
Мах, загас, ногоо, тос боловсруулалт	73 535.5	72 473.7	98.6	28.5
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	85 351.1	104 403.0	122.3	
Үр тарианы гурил, малын тэжээл	80 709.3	75 063.5	93.0	3.0
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	64 654.6	86 088.2	133.2	
Ундаа үйлдвэрлэл	254 547.6	303 811.7	119.4	0.2
Тамхи үйлдвэрлэл	32 754.3	29 892.0	91.3	
Нэхмэлийн үйлдвэрлэлт	135 301.9	247 655.0	183.0	77.4
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	5 685.7	5 420.7	95.3	
Арьс шир боловсруулах үйлдвэр	8 998.5	7 077.3	78.6	33.0
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	5 795.6	4 476.7	77.2	
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	6 971.3	10 309.8	147.9	
Хэвлэл болон дуу бичлэгийн үйл ажиллагаа	12 091.7	15 750.7	130.3	
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	452 821.4	574 149.0	126.8	100.0
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	40 433.9	67 293.7	166.4	
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн	8 627.6	11 652.4	135.1	
Төмөрлөг бус эдлэлийн үйлдвэрлэл	19 542.1	21 999.1	112.6	
Төмрийн үйлдвэрлэл	448.8	15 302.7	34.1*	1.7
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	2 371.9	1 948.8	82.2	40.8
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	363.8	421.4	115.8	
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл үйлдвэрлэл	671.5	279.8	41.7	
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	1 744.9	1 464.6	83.9	
Мебель тавилга үйлдвэрлэл, бусад үйлдвэрлэл	3 081.7	4 720.0	153.2	1.5
Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	428 509.8	469 392.0	109.5	
Цахилгаан, дулаан уур үйлдвэрлэлт	406 217.8	444 596.7	109.4	
Ус ариутгал, усан хангамж	22 292.0	24 795.3	111.2	

*дахин

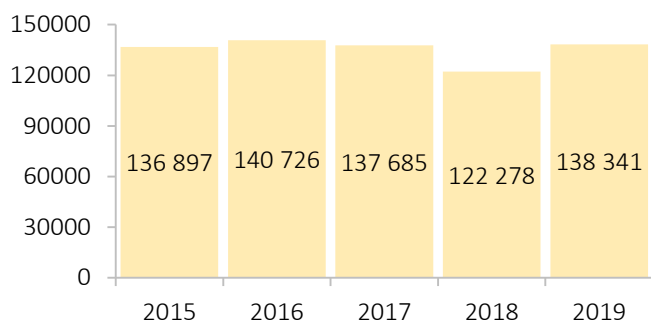

МАЛ АЖ АХУЙ

Мал төллөлт, төл бойжилт: Нийслэлийн хэмжээнд 2018 оны жилийн эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 200.1 мянган хээлтэгч малын 139.7 мянга (69.8%) нь 2019 оны эхний 5 сард төллөсөн байна. Эм хонины 74.4 хувь, эм ямааны 74.3 хувь, үнээний 60.6 хувь, гүүний 52.9 хувь, ингэний 31.8 хувь нь төллөжээ.

Нийт 139850 төл мал гарснаас 1509 (1.1%) нь хорогдож, 138341 төл бойжиж, төл бойжилт 98.9 хувьтай байна.

Зураг 36. Бойжуулсан төлийн тоо, оны эхний 5 сард

Мал төллөлтийн мэдээг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад төллөсөн хээлтэгч 13.9 (11.1%) мянган толгойгоор, бойжсон төл 16.1 (13.1%) мянган толгойгоор өссөн байна.

Бойжуулсан нийт төлийн 5.9 хувийг унага, 18.2 хувийг тугал, 43.8 хувийг хурга, 32.1 хувийг ишиг эзэлжээ.

Хүснэгт 28. Төл бойжилт, оны эхний 5 сард

Дүүрэг	Төллөсөн хээлтэгч	Гарсан төл	Хорогдсон төл	Бойжсон төл	Төл бойжилт
Нийслэлийн дүн	139 720	139 850	1 509	138 341	98.9
Багануур	65 870	65 875	368	65 507	99.7
Багахангай	6 263	6 263	20	6 243	99.6
Баянзүрх	14 636	14 638	949	13 689	93.1
Налайх	14 829	14 891	112	14 779	99.1
Сонгинохайрхан	29 887	29 891	25	29 866	99.8
Хан-Уул	8 235	8 292	35	8 257	99.6

Хүснэгт 29. Төл бойжилт, төрлөөр, оны эхний 5 сард

Үзүүлэлт	2017	2018	2019	Үүнээс:				
				ботго	унага	тугал	хурга	ишиг
Гарсан төл	137 685	125 903	139 850	22	8 313	25 381	61 138	44 996
Бойжсон төл	140 877	122 278	138 341	20	8 245	25 129	60 555	44 392
Хорогдсон төл	3 192	3625	1 509	2	68	252	583	604
Бойжилтын хувь	97.7	97.1	99.5	90.9	99.2	99.8	99.6	99.3

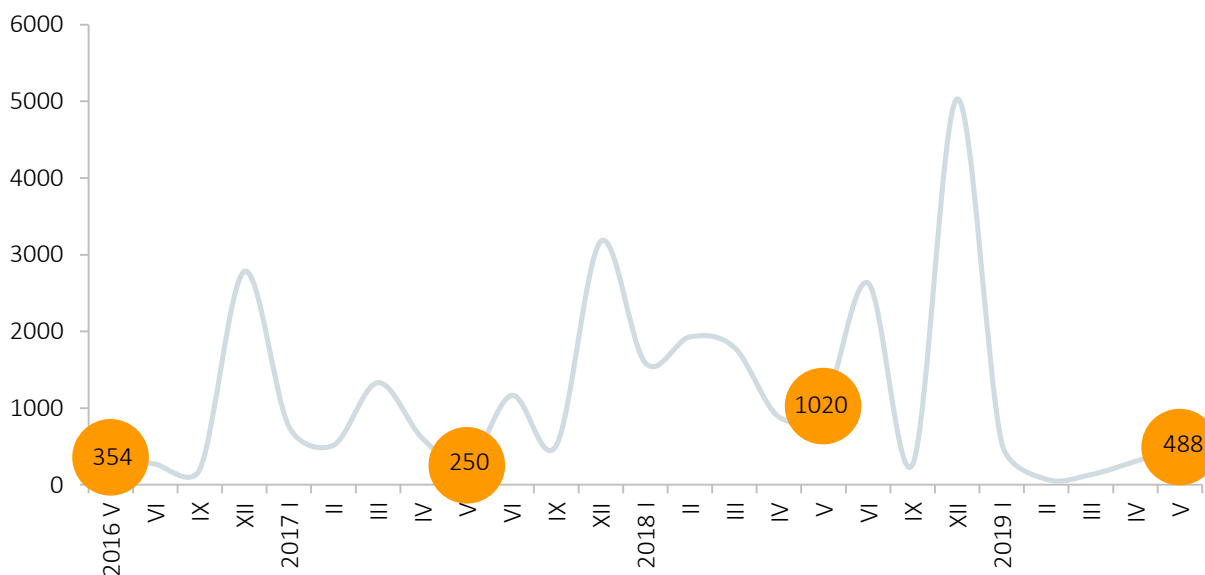
Том малын зүй бус хорогдол: Нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны эхний 5 сард 1543 толгой том мал зүй бусаар хорогдсон нь оны эхний нийт малын 0.4 хувьтай тэнцэж байна. Хорогдсон нийт малын 734 (47.5%) нь хээлтэгч мал байв.

Том малын зүй бүс хорогдлыг төрлөөр нь авч үзвэл 12.8 хувийг адуу, 17.4 хувийг үхэр, 33.7 хувийг хонь, 36.0 хувийг ямаа эзэлж байна.

Хүснэгт 30. Том малын зүй бүс хорогдол, дүүргээр, оны эхний 5 сард

Төрөл	2016 I-V		2017 I-V		2018 I-V		2019 I-V	
	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч	Хорогдсон мал	хээлтэгч
Нийслэлийн дүн	3 158	699	3 461	601	7 210	1 305	1 543	734
Багануур	456	71	1 897	169	1 342	344	737	240
Багахангай	195	73	105	-	788	-	170	170
Баянзүрх	618	181	418	195	1 384	236	376	152
Налайх	806	139	347	22	870	120	88	37
Сонгинохайрхан	813	54	238	41	1 841	316	53	53
Сүхбаатар	64	-	45	27	62	7	-	-
Хан-Уул	193	181	411	147	923	282	119	82
Чингэлтэй	13	-	-	-	-	-	-	-

Зураг 37. Том малын зүй бүс хорогдлын мэдээ, сараар

ГАЗАР ТАРИАЛАН

Нийслэлийн хэмжээнд 2019 оны эхний 5 сард 236.1 га талбайд тариалалт хийсэн байна. Тариалсан талбайн 80.1 (33.9%) га талбайд төмс, 41.6 (17.6%) га талбайд тэжээлийн ургамал, 113.4 (48.0%) га талбайд хүнсний ногоо, 1 (0.4%) га талбайд бусад төрлийн ногоо тариалжээ.

Хүснэгт 31. Тариалсан талбай, га, дүүргээр

Төрөл	2016 I-V		2017 I-V		2018 I-V		2019 I-V	
	Төмс	хүнсний ногоо	Төмс	хүнсний ногоо	Төмс	хүнсний ногоо	Төмс	хүнсний ногоо
Нийслэлийн дүн	251.7	209.6	141.2	230.7	78.0	141.9	80.1	113.4
Багануур	62.0	27.5	39.0	21.0	26.1	12.4	39.0	27.9
Багахангай	-	-	3.9	5.2	7.8	2.3	5.5	1.8
Баянгол	30.0	24.1	6.0	7.9	3.0	12.4	2.0	6.4
Баянзүрх	14.7	41.9	8.5	28.4	6.2	1.1	3.6	2.9
Налайх	19.8	22.7	25.4	15.2	8.6	5.6	1.3	0.5
Сонгинохайрхан	80.0	41.0	33.8	32.3	1.6	4.6	2.3	16.8
Сүхбаатар	0.6	0.9	0.3	0.6	0.5	0.6	0.3	0.9
Хан-Уул	38.0	48.5	22.3	119.8	24.2	101.3	26.0	56.1
Чингэлтэй	6.6	3.0	2.0	0.3	0.04	1.5	0.1	0.1

Зураг 38. Тариалсан талбай, га, оны эхний 5 сард

Тариалалт хийсэн нийт талбайн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 114.9 (48.6%) га, хүнсний ногоо 28.5 (20.1%) га талбайгаар буурч, төмс 2.1 (2.7%) га талбайгаар өссөн байна. Тариалсан хүнсний ногооны 61.7 (54.4%) га-д хүлэмжийн ногоо тариалжээ. Хүлэмжинд тариалсан талбайн 45.2 (73.2%) га-д өргөст хэмх, 13.4 (21.7%) га-д улаан лооль, 3.1 (5.1%) га талбайд бусад төрлийн ногоо тариалсан байна. Нийт тариалсан талбайн 99.4 хувийг усалгаатай талбай эзэлжээ.

ХОТЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ

Нийслэл хотын нутаг дэвсгэрт 2019 оны эхний 5 сард 86 гамшиг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 40.3 хувиар буурсан байна.

Нийт гамшигт газар хөдлөлт 1, гахайн мялзан өвчин 3, хүний үйл ажиллагаатай холбоотой 82 осол бүртгэгдсэн байна. Хүний үйл ажиллагаатай холбоотой осолд химийн бодисын 1 осол, бусад төрлийн 81 осол бүртгэгджээ. Гамшгийн улмаас 17 хүн ам насаа алдаж, 90 хүнийг аварч, гамшгийн уршгийг арилгах ажилд нийт 93.2 сая төгрөг зарцуулжээ.

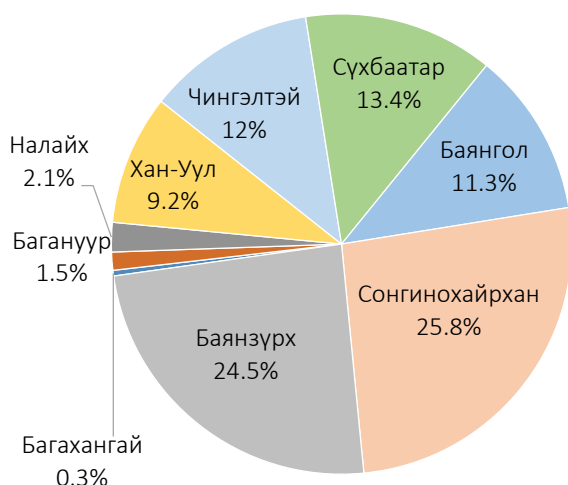
Хүснэгт 32. Гал түймрийн тоо, дүүргээр, жил бүрийн V сард

Дүүрэг	2014	2015	2016	2017	2018	2019	$\frac{2019}{2018}$ %
Нийслэлийн дүн	1 338	1 651	1 257	1 237	1 148	1 579	137.5
Багануур	15	29	20	20	14	23	164.3
Багахангай	2	5	4	0	3	5	166.7
Баянгол	198	204	195	195	169	179	106.0
Баянзүрх	318	417	330	314	295	387	131.2
Налайх	53	42	42	42	41	33	80.5
Сонгинохайрхан	255	361	248	248	260	407	156.5
Сүхбаатар	202	231	151	151	132	211	159.8
Хан-Уул	139	145	116	116	110	145	131.8
Чингэлтэй	156	217	151	151	124	189	152.4

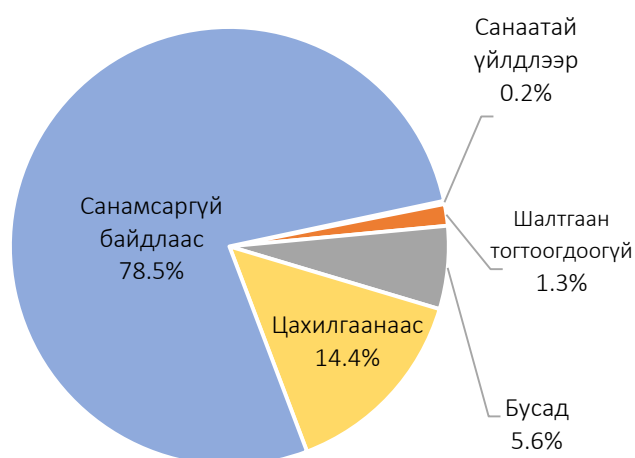
Нийслэл хотод 2019 оны эхний 5 сард ахуйн 1579 гал түймэр гарч өмнөх оны мөн үеэс 37.5 хувиар өсөв. Эхний 5 сард худал дуудлагын тоо 38 болж өмнөх сараас 5 дуудлагаар буюу 15.1 хувиар өссөн байна. Гал түймрийн улмаас 10 хүн (үүнээс, хүүхэд 3) амь насаа алдаж, 7 хүн түлэгдэж гэмтсэн байна.

Гал түймрийн аюулаас 518 хүн, 415 байшин барилга, 17.0 тэрбум төгрөгийн эд хөрөнгийг аварсан байна. Гал түймрийг гарсан шалтгаанаар нь ангилбал цахилгаанаас 227, санамсаргүй байдлаас 1240, санаатай үйлдлээр 3, шалтгаан тогтоогдоогүй 20, бусад шалтгаанаар 89 гал түймэр гарчээ.

Зураг 39. Гал түймэр, байршлаар

Зураг 40. Гал түймэр, шалтгаанаар

Гал түймэрт 567 гэр, орон сууц, 52 барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, 82 машин техник, малын 30 хашаа, саравч, бусад төрлийн 848 объект өртжээ. Гал түймэрт иргэний хувийн өмчийн 972, төрийн өмчийн 327, хамтын болон гадаад улсын өмчийн 1, хувийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчийн 309 объект өртөж, нийт 2.4 тэрбум төгрөгийн хохирол учирчээ.

Нийслэлийн Онцгой байдлын газраас 2019 оны эхний 5 сард 66 барилгын зураг төсөл, мөн ашиглалтад хүлээн авч буй 65 барилгад хяналт тавьж ажиллажээ. Түүнчлэн 15237 айл өрх, 3423 объектод үзлэг шалгалт хийж, 11362 галын зөрчил илрүүлж, 16 байгууллагын үйл ажиллагааг нь зогсоож, байгууллага, албан тушаалтан, иргэнд 801 заавал биелүүлэх албан шаардлага, 852 мэдэгдэл хүргүүлж, 66.9 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

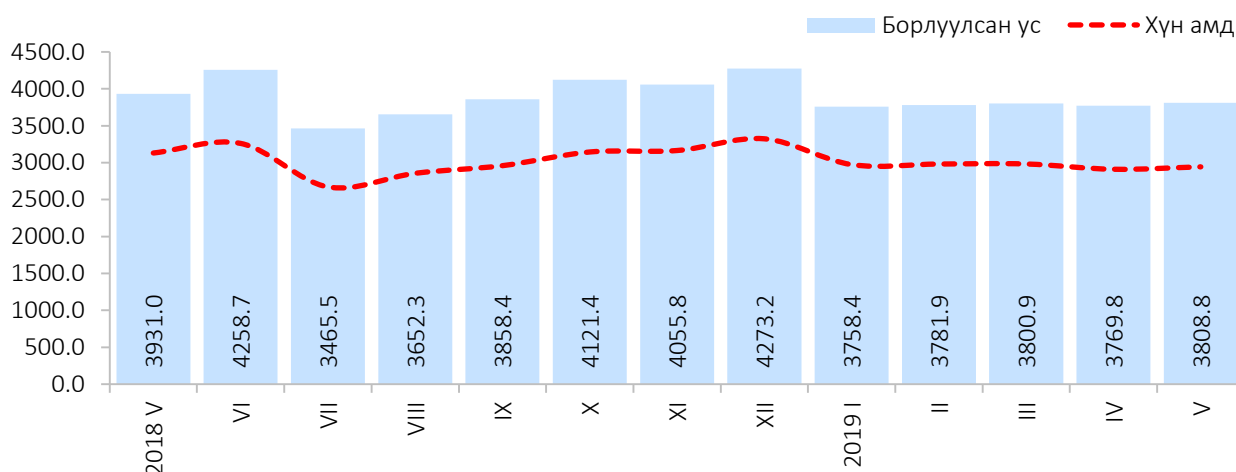
ХОТЫН НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

2019 оны эхний 5 сард нийслэлийн хүн амд 14.8 сая.м³ (78.2%), аж ахуйн нэгж, байгууллагад 4.1 сая.м³ (21.8%) цэвэр усыг борлуулжээ. Борлуулсан усны нийт хэмжээ өмнөх оноос 1.5 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 33. Ус суваг ашиглалтын үйлчилгээ, жил бүрийн эхний 5 сард

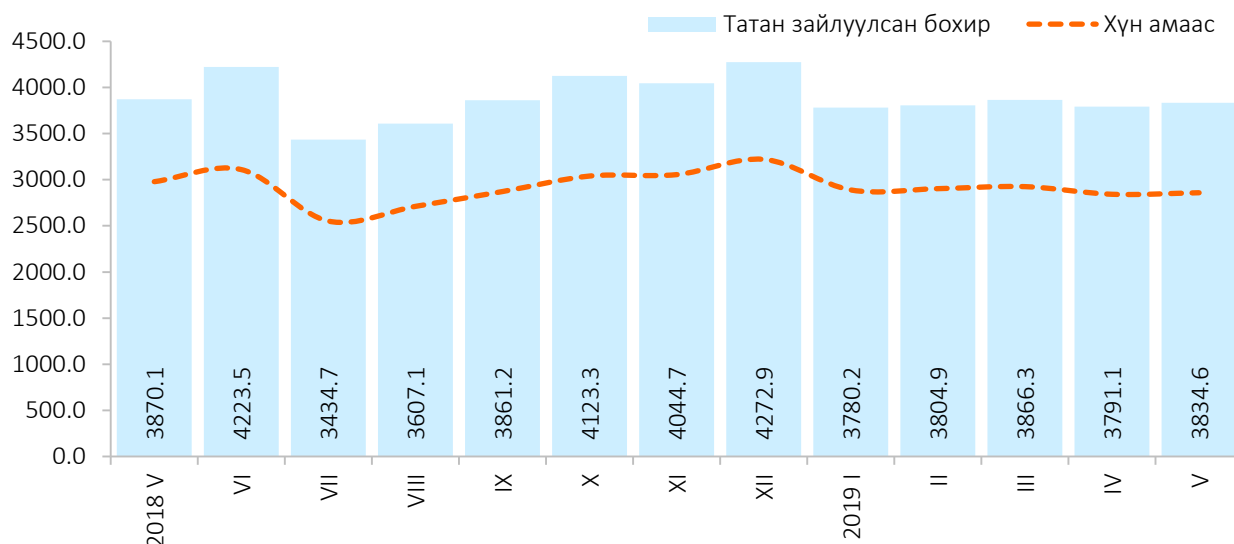
Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2015	2016	2017	2018	2019	2019 2018 %
Шахсан ус	мянган м ³	22 374.9	22 406.3	22 202.1	23 508.1	23 150.0	98.5
Борлуулсан ус	мянган м ³	19 374.3	19 007.7	19 308.0	19 049.6	18 919.8	99.3
Хүн амд	мянган м ³	14 481.9	14 595.0	15 376.6	15 002.8	14 791.4	98.6
Аж ахуйн нэгж, байгууллагад	мянган м ³	4 892.4	4 412.7	3 931.4	4 046.8	4 128.4	102.0
Татан зайлуулсан бохир	мянган м ³	18 974.0	18 953.0	19 368.8	18 907.8	19 077.1	100.9
Хүн амаас	мянган м ³	13 449.7	14 050.7	14 835.5	14 409.9	14 416.9	100.1
Аж ахуйн нэгж, байгууллагаас	мянган м ³	5 524.3	4 902.3	4 533.3	4 497.9	4 660.2	103.6
Ус борлуулалтын орлого	сая төгрөг	11 300.1	10 901.8	11 504.3	11 932.0	12 863.2	107.8
Хүн амаас	сая төгрөг	6 647.1	6 582.7	7 012.5	7 193.4	7 582.5	105.4
Аж ахуйн нэгж, байгууллагаас	сая төгрөг	4 653.0	4 319.1	4 491.8	4 738.6	5 280.7	111.4
Сувагжуулалтын орлого	сая төгрөг	6 842.1	7 326.8	7 817.9	8 051.8	9 761.7	121.2
Хүн амаас	сая төгрөг	2 991.2	3 414.6	3 643.3	3 821.7	4 554.0	119.2
Аж ахуйн нэгж, байгууллагаас	сая төгрөг	3 850.9	3 912.2	4 174.6	4 230.1	5 207.7	123.1

Зураг 41. Борлуулсан ус, сараар, мян.м³

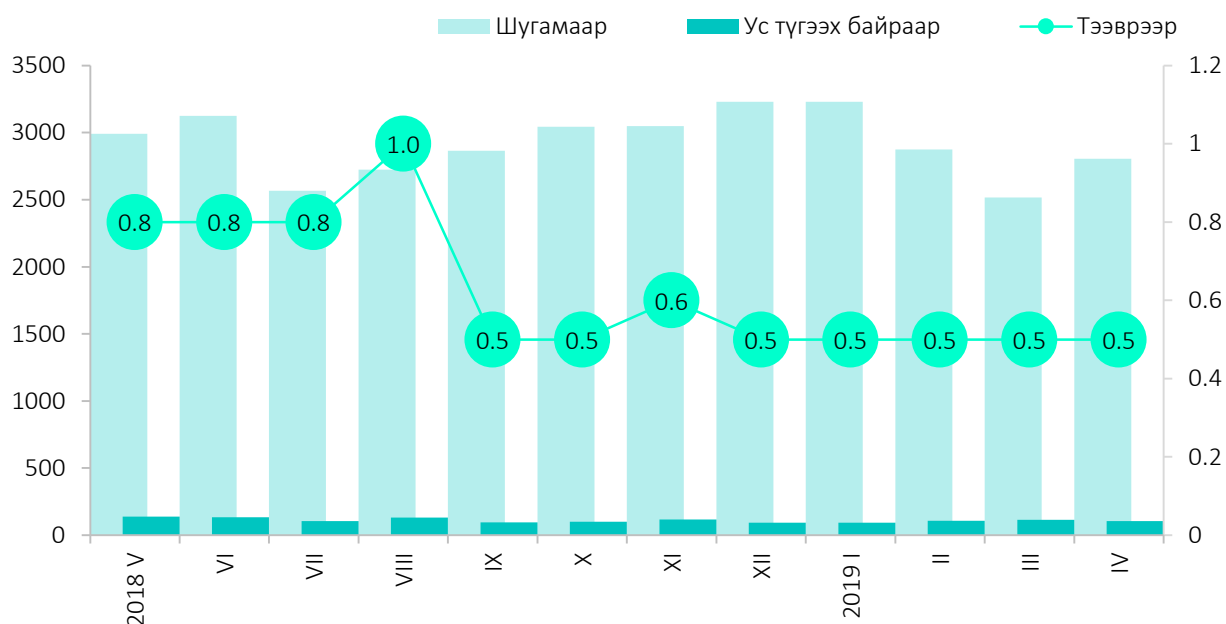

Хүн амд түгээсэн цэвэр усны 14.2 сая.м³ (96.29%) усыг төвлөрсөн шугамаар, 545.8 мян.м³ (3.69%) усыг ус түгээх байраар, 2.5 мян.м³ (0.02%) усыг тээврээр түгээсэн байна. Цэвэрлэх байгууламжаар 24.9 сая.м³ бохирьг цэвэрлэж, аж ахуйн нэгж, байгууллага, өрхийн 19.1 сая.м³ бохир шингэнийг татан зайлуулсан байна.

Зураг 42. Татан зайлуулсан бохир, сараар, мян.м³

Зураг 43. Хүн амд борлуулсан усны хэмжээ, түгээлтийн төрлөөр, мян.м³

Энэ удаагийн танилцуулгыг
Худалдааны салбар хариуцсан
мэргэжилтэн Э.Цэнд-Аюуш эрхлэн гаргав.

НИЙСЛЭЛИЙН СТАТИСТИКИЙН ГАЗАР

Аж үйлдвэр

(Их наяд төгрөг)

Нийт бүтээгдэхүүний
үйлдвэрлэлт 2019 I-V **3.9** ↑6.4%
2018 I-V **3.6**

Нийт бүтээгдэхүүний
борлуулалт 2019 I-IV **4.8** ↑17.8%
2018 I-IV **4.1**

Хот нийтийн аж ахуй

2019 оны эхний 5 сард нийслэлийн хүн амд 14.8 (78.2%) сая м³, аж ахуйн нэгж, байгууллагад 4.1 (21.8%) сая м³ цэвэр усыг борлуулжээ.

Хүн амд борлуулсан цэвэр ус (мянган метр³)

Түгээлтийн төрөл:	2019 I-V	2018 I-V
Төвлөрсөн шугам	14243.1 (96.3%)	14448.2 (96.3%)
Ус түгээх байр	545.8 (3.6%)	557.6 (3.6%)
Зөөврөөр	2.5 (0.1%)	3.0 (0.1%)

Хэрэглээний үнэ (сарын дундаж үнэ, төгрөг)

Төгрөгийн ам.доллартай
харьцах ханш
(сарын эцэст)

1US\$ = ₮

2019 V **2 649** ↑9.9%
2018 V **2 403**

Мах /хонь, ястай/

2019 V **9 820** ↑31.1%
2018 V **7 490**

Талх /Атар/

2019 V **1 274** ↑8.8%
2018 V **1 170**

Шатахуун /Аи-92/

2019 V **1 924** ↑12.0%
2018 V **1 718**

Төсөв

(тэрбум төгрөг)

Орлого 2019 I-V **351.1** ↑4.9%
2018 I-V **334.7**

Зарлага 2019 I-V **419.0** ↓2.0%
2018 I-V **427.5**

Эрүүл мэнд

Амаржсан эхийн тоо

2019 I-V **16 725** ↑1.6%
2018 I-V **16 457**

Төрсөн хүүхдийн тоо

2019 I-V **16 864** ↑1.9%
2018 I-V **16 604**

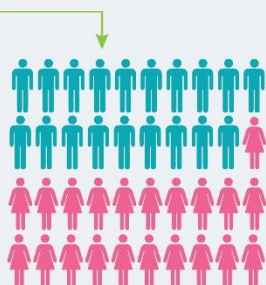
2019 оны эхний 5 сард төрсөн хүүхдийн **8 542** (50.7%) нь эрэгтэй, **8 322** (49.3%) нь эмэгтэй, **247** (1.5%) нь ихэр, үүнээс **3** нь **3** ихэр хүүхэд байна.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд

2019 I-V **7 345** ↓11.2%

2018 I-V **8 270**

Эмэгтэйчүүд **3 787** (51.6%)

Гэмт хэрэг

Бүртгэгдсэн ГЭМТ хэрэг

2019 I-V **10 740** ↓18.9%
2018 I-V **13 383**

Хотын аюулгүй байдал

Гал түймрийн тоо

2019 I-V **1 579** ↑37.5%
2018 I-V **1 148**

Цаг агаар

ҮНДЭСНИЙ ЦЭЦЭРЛЭГТ ХҮРЭЭЛЭН

2009

2010

2015

Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын шийдвэр, Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагчийн 2009 оны 230 дугаар захирамжаар Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнгийн ашиглалтын өмнөх захиргааг 2009 оны 5 дугаар сарын 8-ны өдрөөс Хот тохижилтын газрын харьяанд 17 хүний орон тоотойгоор байгуулсан.

Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнг байгуулах ажлыг эрчимжүүлэх, нэгдсэн удирдлагаар хангах зорилгоор НИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн 2010 оны 30 дугаар тогтоолоор "Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэн" НӨҮГ-ыг байгуулж, Нийслэлийн Засаг даргын 2011 оны 756 дугаар захирамжаар бүтэц орон тоог шинэчлэн 113 хүнтэй болгох шийдвэр гарсан байна.

Тус газрын үндсэн чиг үүрэг, удирдлага бүтэц, хяналт, эрх үүргийг тодорхойлохтой холбогдуулан Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн 2015 оны 23 дугаар тогтоолоор "Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэн" ОНӨТҮГ болгож, дүрмийг шинэчлэн баталсан.

Баянзүрх дүүргийн нутаг дэвсгэр дэх Маршалын гүүрний зүүн хойд хэсгээс Баянзүрхийн гүүр хүртэлх нийт 973 га газарт тус цэцэрлэгт хүрээлэнг байгуулахаар төлөвлөгдсөнөөс 183 га талбайн ерөнхий төлөвлөгөө гарч, Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн 2011 оны 53 дугаар тогтоолоор эхний ээлжийн 30 га талбайн нарийвчилсан зураг, 55 га газрын ногоон байгууламжийн зураг, төсвийг баталж байжээ.

Объект болон зам талбай

Ногоон байгууламж бүхий тохижилттой төслүүд

Спорт, тоглоом үзүүлбэрийн талбай

32 ТӨРӨЛ ЗҮЙЛИЙН
130 656
мод, бут, сөөг тарьсан
97.7% ургалт амьдралтай

- Бут, сөөг 114 654 (87.8%)
- Шилмүүст мод 4 113 (3.1%)
- Навчит мод 11 889 (9.1%)

Инженер

7 (15.0%)

Ажилчид:

Нэг хүнд ногдох ажил гүйцэтгэх талбайн хэмжээ: **3.9 га**

ХОЛБОО БАРИХ

Хаяг: Хангарди ордон
Сүхбаатарын талбай,
Жигжиджавын гудамж-9
Бага тойруу 15160

Утас: +(976)-11-328787
+(976)-11-327946
+(976)-11-322783